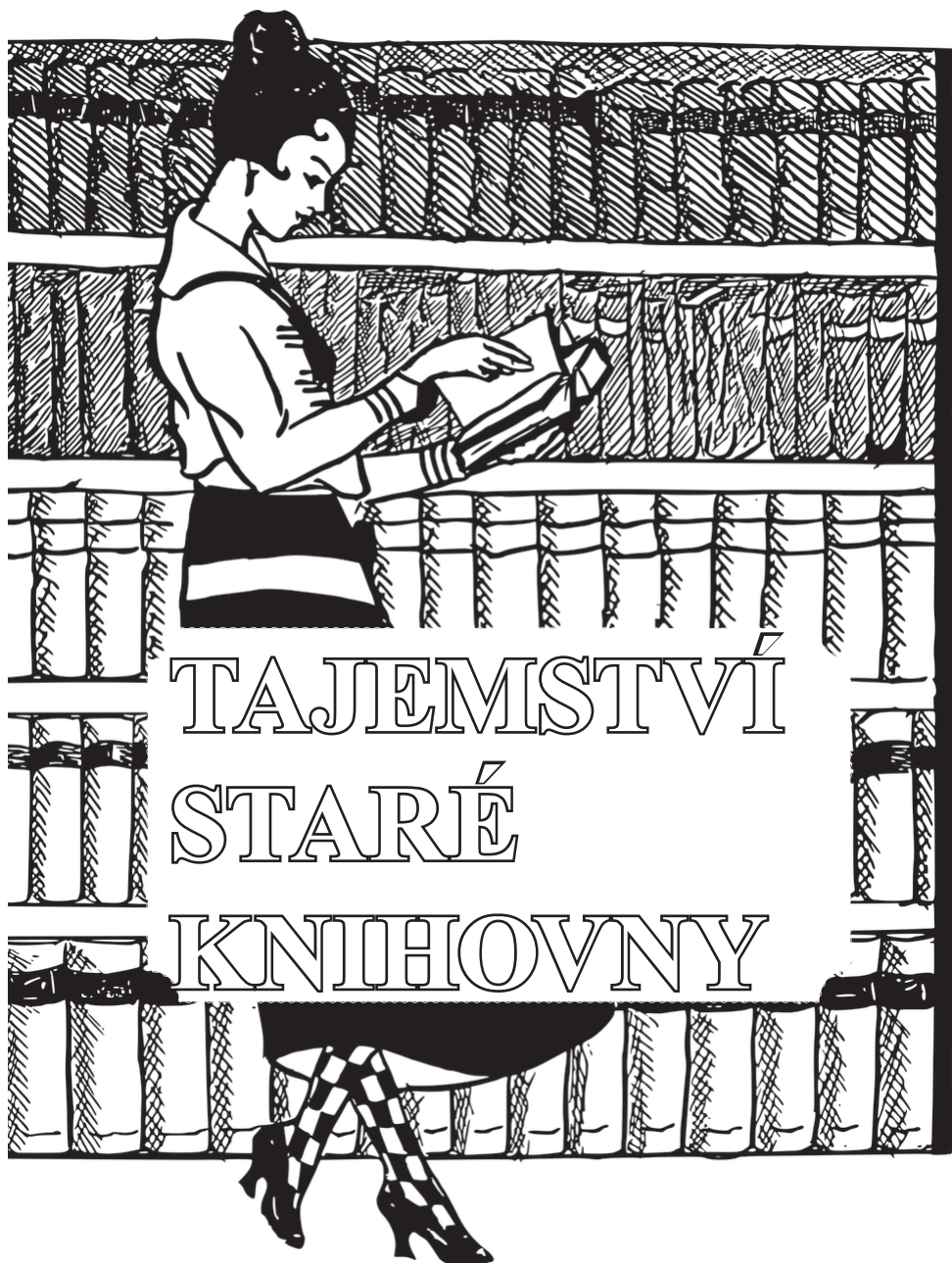

Almanach 29. ročníku literární soutěže „Příbram Hanuše Jelínka“.

*Tato kniha byla vydána díky finanční podpoře firmy
Auto Černý spol. s r.o.
Příbram*

Výsledky literární soutěže Příbram Hanuše Jelínka 2025

Letošního 29. ročníku literární soutěže „Příbram Hanuše Jelínka 2025“ se zúčastnilo 72 soutěžících tří věkových kategorií ze všech koutů naší republiky. Soutěžní práce, rozdělené do šesti skupin, byly porotou vyhodnoceny takto:

Poezie 12 - 15 let:

1. Andrea Nečasová
2. Eliška Kalinová
3. Anna Filová

Poezie 16 - 19 let:

1. Jakub Cízler
2. Michaela Škubalová
3. Ema Lorencová

Poezie 20 - 24 let:

1. Alex Círek
2. Vojtěch Bartoš
3. Veronika Škubalová

A handwritten signature in cursive script, reading "Hanus Jelinka", is written diagonally across the page. The ink is dark and the handwriting is fluid.

Próza 12 - 15 let:

1. Martina Sloupová
2. Klára Hájková
3. Emma Kadlecová
a Karolína Hana Kováčová

Próza 16 - 19 let:

1. Kristýna Janovská
2. David Seltenreich
3. Agáta Bártková

Próza 20 - 24 let:

1. Katrin Unarová
2. Tomáš Johaník
3. Michaela Šídová

Poezie 12 - 15 let

Andrea Nečasová

Domov za zavřenými víčky

Každý večer zavírám oči
a doufám, že se sem vrátím.
Kam?
Na místo divů a nikdy nezapadajícího slunce.
Jak?
Stačí zavřít oči
a v duchu se natáhnout,
po železné a na dotek chladné klíce
od dveří do duše.
Zatáhnout za ni.
Dveře se otevrou...

Jsem tu,
ve světě živých snů a nadějí.
Zelený koberec,
jemný jako hedvábí, se mi rozprostírá pod chodidly.
Chci utíkat.
Utíkám,
jsem volná.
Nic mě nikde nedrží.
Jsem sám vítr,
silná,
jemná,
nezlomná.
Já.

Nemůžu se hnout

Proč mě tu držíš,
když tu být nechci.
Nenávidím tě!
Proč se stále snažíš,
když se o tebe nestarám?
Křičím hlasem rozbolavěлым...

Já jsem tvůj domov,
odpověďels
s hlasem plným
něhy.

Z očí ti slzy tečou
kvůli mně.
A ty tu jen tak
sedíš a otíráš je.
A stále vše děláš
na rozkaz,
který ti nikdo nevydal.
Proč?

Proč?
Když se k tobě chovám
jako ke kusu hadru.
A ty mě vždy zavedeš,
kam potřebuji.
Obejmeš mě, když potřebuji.
A jsi tu vždy se mnou.
I když tě tu nechci!

Ztlumila jsem hlas,
již jsem nekřičela,
ale plakala.

Nenávidím tě!
Chci, abys vypadal lépe.
A ty
tu trpíš –
tak jako já.

I když si to nezasloužíš,
zasloužíš
si lepší mysl, tělo.

Stále mi tekly slzy
a hrdlo bolelo
při každém slově.

Nenávidím!
Nenávidím!
Miluji!

Ale ty tu stejně
jen sedíš
a zíráš,
i když nevidíš.

Můžeš mě cítit,
každou, každíčkou emoci.
Strach,
smutek
i nenávist.

Nemůžu se od tebe
hnout dál,
protože tě potřebuji.

Měla bych být
blíž a blíž.
A místo toho jsem
dál a dál.

Měla bych se o tebe
starat a pečovat.
Jenže já,
já
se nemůžu hnout!
Nemůžu se hnout...

Pozorování

jeden stůl
dva lidé
čtyři oči
já se dívám do tvých
a ty se díváš z okna
pomeranč mezi námi

stůl židle i pomeranč
ale ty už ne

Eliška Kalinová

Definice krásy

Co je definice krásy?

V dnešní době asi make-up, umělý řasy, uzoučkový pasy a hlavně! – venku žádný emoce.

Pak klidně mít probrečený noce, klepající se ruce a promočenej polštář, ale to všechno až kolem nikdo nebude.

V dnešní době je krása něco, co má jen málo lidí. Jen málo lidí v sobě tu krásu vidí.

Přitom krása nejsou jen ty hluboký výstříhy, linky, objemová řasenka, perfektní vlasy a zas ty hubený pasy.

Krása je přece hlavně to, když tě někdo vezme za ruku, podívá se do očí a slova „Mám tě ráda.”

Ať už jsou od partnera nebo kamaráda.

Krása je přece to, že se člověk usměje, a že se k tomu přiměje i přes všechnu tu bolest, podrazy a lži.

Co je definice krásy?

Pro někoho řasy a hubený pasy.

Pro někoho čistota duše a vlastní kůže.

A přesto nejsem hezká. Když se podívám do zrcadla, nejradši bych někam hluboko spadla a už se nikdy neviděla.

Proč nemůžu mít ty řasy a hubenej pas?

Z těch stovek milionů krás nemám ani jednu.

A tak se zvednu a zkusím se usmát přes tu neskutečnou úzkost a bolest,

i když vím, že to nepomůže.

A jen doufám, že jednou najdu muže, co mi tu krásu aspoň částečně objevit

pomůže.

Bylo ti...

Bylo ti pět. Pilot nebo baletka byla volba jasná, používal jsi jen slova šťastná a brečel jsi jen když ti kamarád ukradl bábovku. Ráno do školky, odpoledne ze školky, po školce k babičce a tam sladkostí spousta. Bábovky jsi ukusoval velká sousta a jen se smál.

Bylo ti osm. První roky ve škole, počítání kostiček a abecedy učení by každý připodobnil mučení. Když jsi přišel se školy, mamka s tebou šla hned dělat úkoly a ještě večer jsi třikrát vylezl z postele zkontrolovat, že máš všechno hotové, krasopisně napsané a od rodičů podepsané

Bylo ti deset. První školní přátelství a lásky, na oslavě u kamarádky přes oči pásky nebo uprostřed kruhu první flaška. Smích, ale už i vztek na učitelku, co neohlásila z matiky písemku a tys teď musel doufat, že tě posadí k té jedné šprtce. Potom jsi ale zase na ni mluvil krotce, protože problém ve škole by znamenal zaracha a ten by znamenal, že jedinou společnost ti týden bude dělat brácha.

Bylo ti dvanáct. Měl jsi pocit, že škola nedává smysl, nadávky a hluk se třídou nesl a tebe to přestávalo bavit. Ve třídě skupinkování, vzájemné nadávání a učitelky křik. Přišel jsi domů hodil batoh do rohu a naštvaně odešel do pokoje. Pak ti ale mamka udělala skvělou večeři a tím na nějakou dobu zajistila průměří.

Je ti patnáct. Ve škole se nikdo nebaví s nikým, stará přátelství se rozpadla - do země se propadla a ty každý den chodíš domů s mokrým obličejem. Nebaví tě chodit do školy, ale teď už nejde o učení. Jde o to, že jsi tam sám. Ptáš se sám sebe - Proč tolik chyb mám? A proč tu teď stojím sám? A doufáš, že to bude lepší a lepší, i když naděje, ta je menší a menší.

Sebe a mámu

Ztrácím sebe samu,
A moje budoucí děti ztrácí svou budoucí mámu.
Rozhlížím se na pravou i levou stranu,
ale nikde se nevidím.
Někdy ostatním tolik závidím.
Nádech, výdech, zastav se holka.
Tvoje hlava není pro černý mraky školka.
Vnímej, hledej, stůj.
Ten život je přece tvůj a nesmíš si ho nechat sebrat.
Nesmíš s nimi tu hroznou hru hrát,
ale uvnitř sebe se všeho kolem bát.
Dýchej a mysli na těch pár lidí, co tě zářit vidí a hledají to dobré.
Snaž se zase najít sebe samu a časem třeba
v sobě i tu milující mámu a v ní

sebe

samu.

Anna Filová

Co slyším?

V lese

Slyším sejčka,
letí do lesejčka.
Vyplašil ve šterku,
malinkou ješterku.

—

Třeskutá, třeskutá,
to je zima třeskutá!
I ten ptáček loskuták
jekotá, drkotá,
že je zima třeskutá!

—

Slyším Helmuta,
v helmě složil mamuta.
Ztratil kel,
strašně klel.

Ve vlaku

Já jdu vlakem, co tunelem projíždí.
Můj batoh mě děsně tlačí do hýždí.
Já jdu vlakem, co z tunelu vyjíždí,
jeho rychlost podobá se hlemýždí.
Já jdu vlakem, co v tunelu zastavil...
tak tu asi vážně budem trochu dýl...
Čitatata hūūūūūūūūūūūūūūūū, čitatata hūūūūūūūūūūūūūūūū!

V těle

Juchuuuuuuuuu!
 Já mám v uchuuuuuuu
 spoustu duchuuuuuuu!
 Nebo muchuuuuuuu?
 Zdalipak tam má dost vzduchuuuuuu?
 Nebo jenom trochuuuuuuu?
 Asi je to v suchuuuuuuuu...
 Ale toho ruchuuuuuuuuu!
 U sta hromůůůůů
 já chci domůůůůů!
 Moje srdce bušííí
 jak stádo králíků v buši.
 V hlavě mi mozek šrotuje,
 co nebylo, už tu je...
 Ale když mám plnej břich,
 i můj rozum rázem ztich.
 Asi jsem břichopat...
 Chochocho...
 Překulím se na břicho.

Poezie 16 - 19 let

Jakub Cízler

Chci?

Možná to není o konci,
ani o tichu, co vše pohltí,
ale o cestě k propasti,
o cestě, co tě rozdrtí.

Chci cítit, jak mě míjí čas,
co stéká jako rosa z listů,
jak stín a hlavně slunce jas
se dotýká amethystů.

Chci cítit, jak voda břehy smývá,
jak řeky odnášejí tíhu dní,
jak vítr v prázdných polích hvízdá,
když přichází den poslední.

Chci slyšet praskot suchých větví
a jak hlína voní po jarním dešti,
chci létat světem než se setmí,
být déšť, co k ránu kámen leští.

Nechci utéct před šustěním trávy,
ani před tichem, co hory objímá,
ani před paprskem ze slunce žhavým,
co krajinu nám zahřívá.

Nechci nechat se smrtí sevřít
a před světem oči zavírat.
Vůbec totiž nechci zemřít,
ale chci jen umírat...

Objímání času

S krutou něhou objímám tento čas
rozpjatý mezi mlhou úsvitu a stínem soumraku,
s něhou výčitkou hladím jeho jas,
co v číši rozlomené lunny bledne jak pomíjivé zlato.

Ta paměť, jež v čase už nezaplane,
jen nad poslední jiskrou v temnotách
chvěje se – jak list, jenž nepovadne.

Svět je jenom poezie,
spletená v Ježíšově koruně z trní,
kde rubíny bolesti třpytí se
jak slzy velkého boha Osirise,
jenž sklízí stébla dnů srpem věčnosti.

V propasti slov mezi tichem a hlukem
kde smrt se odráží v černých zrcadlech vody,
co rozmočí déšť i plamen v klínku rukou.

Aby se věčnost zavlnila v proudu,
a aby se řeka horoucně zvedla,
stačí jen trochu krve a trochu inkoustu,
kapky padající na pergamen osudu,
kde hvězdy jsou slova a mlčení jejich stín.

Hledání

Hledání člověka.
Hledání člověka,
otázka odvěká,
duše se roztéká.

Kapičky do mléka.
Kapička do mléka,
jak řeka přitéká,
pohár ti přetéká.

Nevidíš zdaleka,
nevidíš zdaleka,
kde řeka vytéká,
kde kapka protéká?

Do tmy se obléká,
do noci se obléká.
Už ani nečekáš,
spánků se ulekáš.

Myšlenka pravěká,
myšlenka odvěká.
Měnná či neměnná?
Němá či hlasitá?

Řeka už odtéká,
k smrti tě kolýbá,
před smrtí vysvléká
hledání člověka.

Michaela Škubalová

Družice

Na oběžné dráze,
nad hlavami všech,
na hvězdném nebi září
hvězda jménem Spěch.
Obíhá a utíká,
za čím letí jen?
Obíhá a utíká
celou noc i den.
Její cesta nemá cíl,
nenalezne klidu,
bez emocí, beze slov
slouží svému lidu.

Na obloze mojí denní
již stá letí družice.
Proč nebe se tolik mění?
A my lidé nejvíce?

Do práce, domů, do práce,
poletuchy v spěchu.
V práci? Doma? V práci?
Kde nalézáte útěchu?
Kdy tempo chůze ustane?
Kdy rozbijete kruh?
Až lůžko pro vás ustlané
bude prázdné? S vámi Bůh.

Vy, družice, se zastavte!
Spadněte z nebes výše,
otevřete oči, spatříte
krásu všední lidské říše.

V ulicích

špinavé ulice
člověk je čistý
odpadky v ulicích
prolézají krysy
špinavé ulice
člověk si jistý
odpadky v ulicích
více než kdysi

čisté jsou ulice
zhasla už světla
odpadky – těla
člověk je špína
čisté jsou ulice
příroda vzkvetla
hnojivo – těla
člověk je hlína

Proč vynalezli?

Proč vynalezli letadla?
Aby z nebes padala?
Proč vynalezli žárovku?
Aby tma plakala?
Proč vynalezli lodě?
Aby na mořském dně ležely?
Proč vynalezli hodiny?
Aby tak rychle běžely?
Proč vynalezli telefon?
Aby ticho na konci bylo?
Proč vynalezli jméno?
Aby v náhrobek se vrylo?
Proč vynalezli růže?
Aby je mohli trhat?
Proč vynalezli žebříky?
Abys nemoh vzhůru šplhat?
Proč vynalezli vodu?
Abys žíznil dál?
Proč vynalezli oheň?
Aby v srdci plál?
Proč vynalezli bolest?
Aby slzy kanuly?
Proč vynalezli lásku?
Aby srdce vzplanuly?
Proč vynalezli život?
Abys jej mohl žít?
Proč vynalezli smrt?
Abys moh odejít?
Proč vynalezli peklo?
Aby ráj se hezčí zdál?
Proč vynalezli člověka?
Aby se Bohem stal?

Ema Lorencová

Ještě než odejdeme

Blížíš se mi každým dnem,
jež pomalu utíká
a já jen čekám, než přejde.

Jen ten jeden víkend
může nás změnit – odpočítávám
to, co naše duše od sebe dělí tak
dlouho a tak těžce.

Však vzdát se jeví se mi
jako ta nejzbytečnější
věc, kteráž zabránit
by nám tehdy mohla.

Nic nekončí bez důvodu

Dívám se na svou tvář v
zrcadle, připomíná mi
někoho, koho kdysi
jsem dobře znala.

Tma pomalu padá mi
pod oči a já snažím
se nespát, nesnít a
zůstat v světě tomto.

Smrt, příteli můj,
kdy konečně přijdeš
mě osvobodit?

To, čeho se tolik bojíme

Kapky tvých slz dopadají na
mě pomalu, jak vzpomínal jsi
na chvíle, kdy nevěděl
jsi nic z tohoto.

Snažíš se skládat slova
do řady, jenže v hrdle
se ti zadržávají a ty
nedokážeš mi odpovědět.

Nespěchej, čekám tu
stále a nikam neodcházím...

Poezie 20 - 24 let

Alex Círek

o dvojčatech

I.

maminka ti na hemživé louce řekla
že budete brzy kvartet
ty
a ona a
ty
dva cvrčci
co má v Dlani
byl jarný den a dlouho jsi nerozuměl
hemží se louka nebo se to na louce hemží
samo?

II.

sto kroků do lesa je slušné
jednou tlesknout
a oznámit Jim svůj příchod
(moc dobře víš komu)
maminka doma ulehá nateklá
ty zas žádáš stromy
chci vše
jen ne bratry
prosím jen ne bratry

III.

za Buřiny hledáš
nejvykotlanější pařez
pro své nejtišší prosby
nesejdi z cesty
(moc dobře víš proč)

IV.

až dospěješ zjistíš
že Vlk jsou jen
čtyři zajíci
v sametovém obleku

V.

vynesou tě v zubech z lesa
i oni ví
že nejlépe chutná Ruka
co tě krmí
co tě hladí

dvě dětství z hlíny

ptáš se shluku Jitrocelů
zda dvojčata tančí
na krok přesně
a proč v páru rostou třešně

odpověď si nevyslechneš
v ostnité skořápce
bílý kaštan
bílý s hnědým břískem
strom po tobě hodil okem
jírovec chce vidět do kolébky

běžíš domů a Jitrocel soused další den
poseká
nadvakrát

labutě II.

propíží se Rákosím
myslí na něj
slyšela
že labutě přenáší krásu

za zvuků šplouchání u kotníků
a syčení hnízd
chytila krásu labutím kousnutím
je v krvi je infekční
odešla se září a heslem
buď labuť
a vzory
žena kůže tíseň ctnost

Vojtěch Bartoš

Jak vstáváme

Seraf na třešni;
jak sluníčko sedmítečné,
kysne, kam si sedne,
mne do hlavy, *substantia nigra*¹.

Nikoho nenechám nakousnout
lalůček, kouzelné slůvko,
koloušek, co mi v hlavě hraje
na nervy.

Nemyelinizované axony HPA² osy.

A jeho lži přetékají významy.
Seraf prohlíží si zákoutí
mého *DILP*.
Motýli nahradí sluníčko
v jeho píli, osladit mi
poblouznění, prosby o urakvení,

a černé plody krvácejí
v důlku
v mojí
dlani.

¹ Tmavá tkáň středního mozku produkující dopamin mj. pro pro *corpus striatum*, které je notně zodpovědné za vnímání času a časovou distorzi po požití omamných látek.

² Hypothalamo-hypofýzo-nadledvinová osa

³ *Drug induced liver damage*

Tak i uleháme

Hnědé vagony na sůl
někde za Olbramovicemi,
pod staniční zářivkou esker,
anděl hlesnul.

A ten chlad a to vlhko,
jak haoma v krvi...

A teď jitro; rmen blízko kolejnic,
na listech prach, nic pod koly,
rychlost, slunko a čas

a mina⁴ ticha a chřípí polednic,
co na kolejích dají ti spát,
můj milý čtenáři,
ulehni pod karapax⁵.

Zavři oči,
tak,
nadoraz.

⁴ Jednotka hmotnosti, cca 0,5 kg

⁵ hřbetní část želvího krunýře

A jak vzlínáme

Zanesen časem, spolu s prachem,
usadím se do koruny lékořice

a baletka a dva střevíce z lýkovice
na vrchu lísky   chrastí
básníkovi omluvu
za rudou sukýnku
a dva rudé copy
svazující svobodu   do nesvobody.

Tak povídám jí: Anděli,
co já bych dal za jednoho Boha!
(jediného)
Docela maličkého;
kapesního,
co by tě z lísky sestřelil,
pomiloval příkře
kamenem.

A pak:
na podzim čistím okapy
a vídám tě, anděli, v té lísce,
jak sestavuješ si své *ansible*⁶,
komínem
až ke mně,
do ložnice,
do peřin.

⁶ Ve smyslu spisovatelky Ursuly K. Le Guin; komunikační zařízení přenášející informaci nadsvětelnou rychlostí.

Veronika Škubalová

letní lásky

procházím alejí, kde mlčky se korunami stromů potuluje
mlha
děšť šel spát, zbyly po něm jen roztrhané
cáry
paprsky zapadajícího slunce a
duha
listy ševelí tu píseň, jenž mi chybí mé
zmary
chybí mi, chybí, a tak se mi líbí topit se v nich
jak v tůni
vítr co hladí mě po každé skrání nese mi
zimní vůni

procházím sadem, kde tiše se na stéblech trávy povaluje
sníh
jinovatka se roztříštila jako zrcadlo, sype se vločka
za vločkou
city pod tvrdou krustou ledu mi zmrazily na tváři
smích
mráz zařezává do kostí tušení, že všechno je
přede mnou
skřivánkův zpěv s radostí na okenních tabulkách
tančí
země maluje sněženky a zima už
končí

naděje?

světla ve tmě mívají se
světlá místa přikryl stín
špatné věci stávají se
málokdy však lidem zlým

ticho tíž
stěny bílé
oči klíží
těžké chvíle

my byli přítomnost
jsme minulost
a budoucnost nikdy nebudeme

slova křičíc padaj z mraků
sypou se mi na hlavu
straňte se těch lidských znaků
jež mrtvě hledí do davu

těžko hledat
kdesi v dáli
co jsme kdysi
postrádali

my byli přítomnost
jsme minulost
a možná nás čeká budoucnost...

Dneska

Uspěchaný člověk spěchá
v uspěchané době,
spěchá kvůli cizím,
spěchá kvůli sobě.
Utíká čas,
jak jen čas běžet může.
Vysvléká tě z plenek
A vysvléká tě z kůže.
Doba se válí,
valí se kupředu.
Jsme jenom odpad.
Snad odmést se dovedu,
někam kde planetě
se škodí méně,
však nevím kam,
není to země.

Próza 12 - 15 let

Martina Sloupová

Vrah v královském paláci

Autor: Martina Sloupová; **Inspirátor:** Agatha Christie

1. kapitola - Návštěva

„Dajano, rychle, ať nám neujede autobus!“ volá táta Martin na svou dceru Dajanu.

„No jo, už budu.“

„No tak rychle, návštěva babi Alžběty není každý den.“ (Babi je královna Alžběta II. ve Velké Británii). Konečně se vyprdelili a běželi na autobusovou zastávku, aby se svezli na letiště, kde si odbaví zavazadla, aby mohli nastoupit do letadla. Jenže táta najednou vykřikne: „Ono to má zpoždění 30 minut!“ Po deseti hodinách konečně letadlo přistálo na letišti ve Velké Británii.

„No tak, Dajano, rychle!“

Nastoupí do autobusu a za chvíli zastaví před palácem. A tam už je vítá babi Alžběta a volá: „Tak už jste tady, to vám to trvalo“

„No jo, ale mělo to zpoždění 30 minut, tak se nezlob, mami.“

„No, tak pojd'te dovnitř, venku je zima a začíná poprchávat.“ Babi je vede do pokojů pro hosty a ptá se jich: „Chcete spolu pokoj nebo každý o samotě?“ Dajana řekne: „Spolu.“ Vždy má z tohoto místa divný pocit, a tak tomu bylo i teď. A tak se babi Alžběty v soukromí zeptá, jestli tu někdy došlo k vraždě, babi Alžběta znejistí a vystresovaně řekne: „Ne.“ A to Dajanu znejistí.

„Pojd'te k večeři!“ volá babi Alžběta na svého vnuka Karla a svoji vnučku Alžbětu III.

„No jo,“ volají děti a běží dolů po schodech z 15. patra.

„Ahoj Dajano,“ řeknou Karel i Alžběta spolu na pozdrav.

„Ahoj,“ řekne jim na oplátku Dajana.

„A co máme k večeři?“

„Vepřo knedlo zelo,“ odpoví Karel.

Po chvíli řekne Dajana: „Mňam už nemůžu.“ Dajana se oblízne a utře si pusku do ubrousku pod krkem. „S tím musím souhlasit,“ řekne Alžběta.

„Tak to nádobí odnesete do myčky v kuchyni.“

„Tak jo,“ řekne Dajana s Alžbětou a jdou do kuchyně.

2. kapitola - Jde jen o čas

Druhý den ráno vstane Dajana brzy ráno, aby se v paláci trochu porozhlídla (je tu třeba po třetí v životě). A najde jednu neosvětlenou chodbu a v ní jen jednu komoru. To Dajanu zaujme a v duchu si řekne: „Tak se podívám, co v ní je a nikdo to nezjistí.“

„To máš pravdu,“ ozve se za ní a Dajana se rychle otočí. Za ní stojí Alžběta (III.).

„Co tu děláš?“ zeptá se překvapeně Dajana Alžběty.

„To stejný, co tu děláš ty,“ odpoví Alžběta.

„Takže ty nevíš, co tam je?“

„Ne, ale už dlouho mě to zajímá.“

„Tak se tam jdem podívat.“

„Tak jo,“ odpoví Alžběta. A otevrou dveře.

„ÁÁÁÁÁÁÁ! Co to je?“ zakřičí Alžběta nahlas.

„To nevím, ale pojďme blíž.“

„Tak jo,“ řekne Alžběta.

„Co tu děláte, holky,“ ozve se za nimi vyděšený hlas babi Alžběty

„No, my... eehmm.“

„Ehm... já čekám na odpověď“

„No, nás zajímalo, co tam je. Tak co tam je?“

„Tam je můj syn.“

„Náš otec!“ řekne Alžběta vyděšeně.

„Ano. Váš otec. Byl zde zabit a zde má hrob.“

„Takže tu někdy došlo k vraždě?“

„Ano.“

„A ty víš, kdo ho zabil?“

„Ano, byl to...“

VVVVŽŽŽŽŽŽ... Babi Alžbětu trefí šíp a ta na místě padne mrtvá.

Před dívkami se zjeví osoba v hábitu a řekne:

„Tvého otce jsem zabil já.“

Klára Hájková

Tajemství staré knihovny

Léto ve městě bylo na nic.

Vzduch se nehýbal, všechno hučelo, auta troubila, slunce pálilo jak na Saharě. Emi se každý den schovávala ve staré knihovně uprostřed parku. Byla to taková zapomenutá barabizna s opadanou omítkou a dřevou střechou, ale ona ji milovala. Měla to tam ráda – klid, ticho, vůně knížek, žádný lidi.

ALE DNESKA TO BYLO JINÝ.

Na dveřích vysel velký červený nápis: KNIHOVNA SE UZAVÍRÁ.

„Cože, ZA DVA DNY?!“ Emi zůstala stát jak opařená. Možná to měla čekat. Vždyť, kdo by sem ještě chodil? Všude jinde byly nové, moderní knihovny s kafičkem a wi-finkou. Tady? Ticho a pavučiny.

Když vešla dovnitř, hned ji praštila do nosu ta známá vůně starého dřeva a zaprášených stránek. Milovala to. Ale něco bylo špatně. Něco tam... nesesedělo.

A pak ho uviděla. Stál u regálu s fantasy knížkami. Opřený, v uších sluchátka, oči přilepený na mobil, knížku jen tak položenou vedle – Daniel Urban.

Jo, TEN Daniel. Ten frajírek, co ho všechny holky žraly už od školky. **Samolibej, krásnej, otrávenej ze všeho, prostě chodící ego.** A teď? Ted' si čte fantasy?! To snad ne?!

Emi k němu přišla a řekla napůl podrážděně: „Hele, mohl by ses trochu posunout?“

Daniel zvedl oči – ty svoje zelený oči, co všem holkám zvedaly tep – vyndal si sluchátko a znuděně zabručel: „Co chceš, Emilie?“

„Jen si chci vzít knížku.“

Otočil oči v sloup, pohnul se o pár centimetrů. Emi sáhla pro knihu, chtěla jít pryč, ale narazila do něj. No jasně. Jak jinak.

Spadla mu nějaká knížka. Emi ji chtěla zvednout, ale zarazila se – na stránce bylo napsané jeho jméno. A její. V jedný větě. Divný písmo, jako by to nebylo ani napsané člověkem.

„Co to sakra je?“ zamumlala.

Daniel jí knížku vytrhl z ruky.

„Ty si o mně píšeš?“ zeptala se šokovaně.

Otočil se zády. „Jsi úplně mimo. Proč bych si psal o tobě?“

Emi ho ignorovala. Daniel odkráčel a ona pár metrů za ním. A pak si všimla – ta kniha... se sama dál psala. Slova se objevovala přímo před očima:

Emilie zvítězí...

„Co to je?“ vyhrkla.

„Našel jsem ji v zakázaným oddělení,“ zamumlal Daniel.

„Tam se přece nesmí!“

„A mě to zajímá?“ pohodil ramenem.

„Typický.“ protočila Emi oči. „Pan perfektní si myslí, že může všechno.“

Ale Daniel najednou změnil tón. „Ta kniha píše životy nás obou. Můj, tvůj... každá knížka tady má příběh někoho z nás.“

Emi se rozesmála. „Aha, jasně. To já jsem tady ta, co věří na draky a víly, teď si mi to teda nandal.“

Jenže jak se smála, něco v jeho pohledu ji zarazilo. Už to nebyl ten arogantní kluk, co znala. Něco v něm bylo jinak. Upřímnější. Skutečnější.

„Ty tomu fakt věříš?“

„Jo. A ty bys taky měla. Dodělej ten příběh.“

Emi si sedla a začala číst. A najednou to bylo divný. Všechno, co četla, jako by cítila. Emoce, co ani neznala. Věty, co ji popisovaly líp, než by dokázala sama. A Daniel... byl tam pořád. S ní. V jejím příběhu.

„Když držíš tu knihu, nejde jen o tebe,“ řekl tiše. „Jde o víc.“

Emi ho pozorovala. V těch jeho očích už nebyla jen nuda a pohrdání. Bylo tam něco... většího. Něco, co nikdy neviděla. Ani jako malá. Ani ve chvíli, kdy si myslela, že ho má přečtenýho.

„Ty mě vůbec neznáš,“ řekla potichu.

„A ty neznáš mě,“ odpověděl vážně. „Ale můžeme začít.“

Emi mlčela.

„A co teď?“

„Teď si vybereme. Můžeme ten příběh přepsat nebo ho nechat a jít dál.“

Podívala se na tu knihu.

„A co když to zvoráme?“

„Tak to bude náš příběh,“ řekl a vzal ji za ruku.

A v tu chvíli se kniha znovu rozepsala – ale teď to nebylo o minulosti. Psala novou kapitolu. O nich. O dvou lidech, který se nemohli vystát, ale láska nad tím zvítězila. Nečekaně. Silně. Opravdově.

A tak začal nový příběh. O lásce, co vznikla z hluku, ticha a staré knihovny.

A konečně...

To není konec. To je jen začátek.

Emma Kadlecová

Zakleté tajemství

Studený vzduch mu sundal kapuci a pročešával jeho kaštanové vlasy. Bolí ho nohy, ale věděl, že nesmí zastavit, jinak ho chytí. Zvuky sirén, které spustil, se ztišovaly, čím déle běžel.

Jediný cíl, co momentálně má, je dostat se do centra města a ztratit se v davu lidí. „Hej! Vrat’ tu knihu! Je to nebezpečné!“ varuje policista Alexe při tom, co se ho snaží zastavit. Alex ho však ignoruje a běží dál. Už mu dochází síly, ale v dáli slyší hlasy lidí, což mu dodává energii pokračovat. Po dlouhé honičce se mu daří splynout s davem a je zatím schopen utéct následkům krádeže.

Zabouchne za sebou vstupní dveře do malého apartmánu, lapá po dechu a s knihou v náruči si uvědomuje, co vlastně udělal. Shodil ze stolu všechny obálky oznamující jeho pozdní platbu nájmu a položil na něj místo toho knihu s nápisem *Zpěv moře*. Tato kniha byla jedna z mála, co pocházela ze známé a staré knihovny v Londýně. Její sláva vznikla kvůli velmi vzácným a drahým knihám, které se v knihovně nacházejí. Nikdo neví proč, ale i přesto, že se místu říká knihovna, tak není možné si z něj knihu půjčit. Existují pouze tři lidé, co mají ke knihám plný přístup a jejich posláním je uchovávat tyto „papírové drahokamy“ pro další generace.

„Tak tohle je ten kus krámu, co stojí víc než můj apartmán,” pomyslel si Alex, když se podíval na knihu zblízka a všiml si všech škrábanců a trhanců na obalu. Ví, že jeho rozhodnutí ji ukrást bude mít následky, je ale oslepený touhou po penězích. Knihy Alexe nikdy moc nezajímaly, proto jediný plán, co má, je prodat tuto záhadu. Kde, komu nebo za kolik to ještě neví, tak daleko to nepromyslel.

„Jednoho slunného večera se v moři narodila královně moří krásná dcera.” Alex přečetl první větu kapitoly. „Nová princezna moří byla pojmenována Perla...” čte dál a dál, když se dostane na konec kapitoly, zaklapne knihu a nevěřícně na ni minutu zírá. „To mi chcete říct...” zaraží se zmateně, „...že tahle skoro přesná kopie toho dětského filmu *Malá mořská víla* je to, co je tak moc vzácné?” Přijde mu to tak absurdní! To, že tvrdě pracuje několik hodin týdně, mu dá možnost sotva zaplatit za

hnusný a starý apartmán, ale nějaký pokus o knihu stojí majlant. Nemůže se dočkat, až ji prodá, ale je stále unavený, a proto se rozhodne, že půjde spát a dořeší svůj plán zítra. Knihu nechá v kuchyni na stole a jde si stále zpocený lehnout do postele.

Probudí ho hlasitý pád židle z kuchyně. Podívá se na hodiny, je pět třicet ráno. Snaží se zase usnout s dojmem, že se mu ten zvuk jen zdál. Má ale v sobě divný pocit, že ho někdo sleduje. Chvíli zírá na strop v úplné temnotě a tichu, které ale je přerušeno lehkou a klidnou melodií. „Nechal jsem puštěné rádio?” napadlo Alexe. S hlasitým a otráveným povzdechem se zvedne z postele. Skřípání podlahy pronásleduje každý jeho krok až k rádiu. Těsně před ním se ale zastaví. Je vypnuté! Odkud teda jde ta hudba? Nechápe to, ale už chce jít zpátky do postele. Něco ho však zastaví, neví co nebo jak, ale najednou cítí, že má jít do kuchyně.

Ženská postava sedí na židli v kuchyni a zpívá. Zpívá tu krásnou melodii.

„Kdo jsi a co tu sakra děláš?!” vykřikl Alex zděšeně. Ruce zatíná v pěstích a jeho tělo zaujme široký postoj. Zírá na siluetu sedící v temnotě, která přestala zpívat a pomalu se k Alexovi přibližuje. Dostala se před okno a zář z vycházejícího slunce dopadla na její obličej. Její dlouhé vlnité vlasy připomínají barvu popadaného listí s jejich zlatohnědým odstínem. Zelené oči se jí lesknou jako diamanty a porcelánová pleť dodává na jejím perfektním vzhledu.

Alex je ohromený její krásou, že se mu v krku zasekly všechny otázky a narážky, co jí chtěl říct. Než se stihl vzpamatovat, dívka už na něj mluví „Ahoj, jmenuju se Perla.” řekla to tenkým a upřímným hláskem. „Perla?” zopakuje Alex nevěřičně. „Ano a moc se ti omlouvám, pokud jsem tě vyděsila. Neměla jsem to v úmyslu. Už jsem u vás dlouho nebyla a hrozně jsem se těšila se sem znovu podívat,” odpověděla svižně a elegantně. Alex ale nechápe, co svou odpovědí myslí. „U nás?” zeptá se nechápavě. Perla přikývne a začne popisovat svůj poslední pobyt v lidském světě. „Naposledy jsem v lidské říši byla před dlouhou dobou a moc si toho nepamatuji, ale i přesto si vybavuji dost, abych viděla, jak se to tu zlepšilo.”

Alexovi se točí hlava, má tolik otázek, na žádnou ale odpověď. I když jí stále moc nevěří, tak se zeptal: „Jsi ta samá Perla, která je v té knize?” Ukázal na knihu, která stále leží na stole, teď už ale otevřená. „Samozřejmě, jedna jediná.” zdůrazní povýšeně Perla. Alex tomu nevěří a vyzývá ji: „Dokaž to.” Natáhla se po knize a vytáhla z ní krásnou bílou lilii. „Jak je to možné?!” udiveně se ptá Alex. Na Perliných ústech se objevuje slabý, ale nevinný úsměv. „Před několika lety jsem se poprvé dozvěděla, že existuje svět jiný než ten, co jsem znala.” Alex nic neodpovídá, tak Perla pokraču-

je, „pomocí magie jsem se k vám dokázala dostat. Nikdy jsem však nebyla schopná sem přinést nikoho jiného z mé rodiny, pouze nelidské objekty. Jednoho dne moje magie ale přestala fungovat a nedokázala jsem se k vám dostat. Dnes jsem ale v sobě něco cítila, tak jsem svou magii zkusila a teď jsem tady.”

Na konci jejího vyprávění to všechno už Alexovi dávalo smysl. Ty vzácné a drahé knihy. Už si to všechno dokáže v hlavě srovnat a uklidnit se. Chce se sice dozvědět více, ale není si jistý, jestli mu stojí za to se jí vyptávat, když neví, čeho je schopná. Jedna věc mu ale nesedí a cítí se, že je to celkem důležitý důkaz toho, jestli je vážně ta hlavní postava z knihy. „Proč máš nohy, nemáš být mořská panna?” „Panna?” zopakovala po něm trochu zmateně, ale Alex nic nedodal a čekal na odpověď. „No, prohodila jsem si přece ploutev za nohy s tou holčinou, která se zamilovala do jednoho mořského prince a chtěla s ním strávit čas,” řekla nakonec Perla. „Jo, aha, tak tam jsem to očividně ještě nedočetl,” přiznal Alex už víc uvolněně. „Kam jsi to až dočetl?” zeptala se Perla. „Pouze první kapitolu a něco z druhé,” odpověděl Alex. Perle se najednou zablýsklo v očích, jako kdyby si něco uvědomila nebo měla nějaký nápad.

Alex se natáhl pro knihu s úmyslem se dozvědět něco víc. Perla si ale knihu vzala do náruče jako první a s velmi agresivním tónem zakazovala Alexovi, aby se knihy dotkl. Její chování se úplně změnilo. Hodnou a nevinou dívku přepadla agrese a všechno to mělo něco společného s tajemstvím, co se snaží skrýt v nitru knihy. Alex toto tajemství chce vědět, chce to prozkoumat, ale ve stejnou chvíli se s ní nechce hádat. „Ok, tak se domluvíme. Necháš mi tu knihu a já slibuju, že se do ní nepodívám. Dám ti peníze na motel, co je tu poblíž, a až se budeš chtít vrátit zpátky do knihy, tak sem přijdeš. Zní to dobře?” mluvil k ní jako k dítěti, ale snažil se ukázat respekt, aby ji více nerozzlobil. „Ty si myslíš, že bych ti věřila? A i kdyby jo, tak to takhle nepůjde,” odsekla Perla. „Proč ne?” zeptal se Alex. „Já jsem ti zapomněla říct, že nemůžu být od knihy dál než pár metrů. Je to, jako kdyby kolem ní byly neviditelné stěny, a když se ode mě až moc oddálí, tak mě tahají sebou,” vysvětlila Alexovi. Sakra. Alex neví, co dělat. Policii zavolat nemůže. Co by jim řekl? „Joo, dobrý den! Potřebuji zachránit od holky, co vyšla z knihy, co jsem ukradl?” přemítá si ve své hlavě Alex. To by nevyšlo. Potřebuje jiný plán, který nezahrnuje zbavení se knihy. Ale i po dlouhém přemýšlení nebyl schopen na nic přijít. Bude ji muset nechat spát v apartmánu.

Bylo šest nula pět, když se už konečně dohodli na spacím pořádku. Alex na gauči a Perla v posteli. Takhle si to Alex nepředstavoval,

ale neplánoval situaci zhoršovat. Oba byli z dlouhého dne unaveni. Perla dokázala hned usnout na pohodlné posteli. Alexe však obavy ještě chvíli trápily, než byl konečně schopen zavřít oči.

Probudila ho kolem deváté hodiny vůně vajíček a slaniny. Doklopýtal do kuchyně, kde u sporáku stála Perla s knihou ležící vedle ní. Alex si nalil sklenku vody, sedl si ke stolu a šel hned shánět kupce na Dark webu. Perla mezitím začala aranžovat jídlo na talíř, na který se Alex podezřívavě podíval. Nevěřil jí a bál se ochutnat jídlo, co před ním bylo. Vypadalo ale tak dobře. Dala mu tam omeletu, která měla perfektní tvar půlkruhu, kus toustu opečeného do zlatova, křupavou slaninu, a leželo mu na talíři dokonce i osm svítivě červených mini rajčátek. Alexovi vůně jídla připomínalo dětství, když mu maminka každé ráno udělala vajíčko v různé úpravě s kusem zeleniny a toustem.

Během svého denního snění si neúmyslně dal kus omelety. V šoku jen čekal a koukal na vidličku, ze které to snědl. Byl si jistý, že spadne k zemi a dramaticky umře při tom, co se nad jeho tělem bude smát Perla. Nic se ale nestalo. Místo toho se na něj celou dobu koukala s upřímným úsměvem. „Ale no tak, přestaň dělat šaškárny. Ty sis fakt myslel, že bych tě otráвила?“ zasmála se. „Vím, že se to ráno dostalo trochu z ruky, proto jsem ti chtěla udělat snídani jako omluvu.“ Alex si nebyl jistý, co říct, tak vyhrkl rychlé Děkuji! a vrátil se ke svému jídlu.

Dojedli snídani a Alex se chystal jít koupit potraviny, aby nemusel nějakou dobu chodit ven. Nechtěl se totiž setkat s policií. Stál u vstupních dveří a nazouval si boty, Perla si toho všimla a hned se ho zeptala. „Kam jdeš?“ „Potřebuji jít koupit jídlo, budu hned zpátky. Zatím tu prosím zůstaň,“ nařídil Alex. Nechtěl ji totiž hledat ztracenou po městě. „Ale já bych ti ráda pomohla, plus bych si taky chtěla něco koupit a podívat se ven,“ přemlouvala Perla a zněla jako malé dítě prosící o lízátko. „Fajn, ale musíme si dávat pozor na policii... nemám s nima nejlepší zkušenosti,“ řekl odevzdaně Alex. Nedokázal ji odmítnout a doufal, že se takhle alespoň něco o ní dozví.

Všechno šlo perfektně, venku bylo hezky a vůně jara byla rozplynutá po městě. Neměli dokonce zatím ani žádnou interakci s policajtem. Poté, co koupili všechny potraviny, se zastavili v textilní galanterii. „Chci se naučit háčkovat, abych mohla přinést něco pěkného své rodině!“ řekla Perla ambiciózně. To byla chvíle, kdy se Alex dozvěděl, že si Perla dokáže brát věci z lidského světa zpátky do knihy. Jestli mohla i živé bytosti, to nevěděl, ale udělalo se mu špatně nad tou myšlenkou. Koupila si světle modrou lehce tyrkysovou bavlnu. Říkala, že jí to připomíná moře.

Poté se jen procházeli po městě a povídali si. Po celou tu dobu, co byli venku, se jim policajti jako kdyby vyhýbali a Alexovi to už přišlo podezřelé. Ve stejnou dobu ale nechtěl být chycen, tak se o tom nezmínil. Dozvěděl se ale o ní spoustu věcí. Třeba to, že má dva mladší bratry, dokonce i trnuchu jako mazlíčka, její oblíbená barva je bílá a miluje bílé lilie. Cítil, že čím víc si povídali, tím víc si byli blíží. A i když věděl, že její život je doslova pohádka, neměl pocit, že by byl nějak nerealistický, kromě těch kouzel a magie.

Vrátili se celkem pozdě večer a Alex začal připravovat večeři. Perla mezitím uklidila nákup a zkoušela háčkovat. Nedokázala zjistit, jak to funguje, tak jí Alex půjčil svůj mobil, aby se na to mohla podívat na internetu. Perla nechápala, jak mobil funguje, a potřebovala pomoc. Alex tedy přestal vařit a strávil půl hodiny tím, že jí to všechno vysvětloval. Za tu půl hodinu začal litovat toho, že potřebuje knihu prodat, a tak ztratit kamarádku. Začal si všimnat všech jejích dobrých stránek a úplně zapomněl na všechno zlé. Chtěl s ní pouze strávit víc času, proto se rozhodl posunout datum, kdy bude chtít knihu prodat.

Uběhly dva měsíce a za celou tu dobu Alexe stále nedopadla policie, byl jako antimagnet. Proto byl ale schopen strávit víc času s Perlou, která se nakonec naučila háčkovat a vytvořila si kabelku pro knihu, aby ji nemusela pořád držet v ruce. Od jejich prvního setkání se mezi nimi nestala žádná hádka nebo nedorozumění, všechno bylo perfektní. I přesto v hloubi svého srdce Alex věděl, že to bude muset skončit, protože našel pro knihu kupce a potřeboval peníze.

Čtyřicetiletý Mark Smith je bývalý historik, který byl ochoten za ni zaplatit velkou částku. Kvůli neustálému posouvání data setkání začal být Mark netrpělivý a požádal o schůzku o nadcházejícím víkendu.

Páteční večer Alex zavolal Markovi, aby se domluvili na přesném času a místě setkání.

Perla ale kus jejich konverzace zaslechla. „Ty se mě chceš zbavit?!“ zařvala zaraženě na Alexe. „Ne! Já jenom... umm,“ nevěděl, co říct. „Nedokážu tomu věřit!“ řekla Perla předtím, než s hlasitým dupáním vyšla z apartmánu.

Alex na ni čekal v kuchyni další dvě hodiny, ale nevracela se. Super a co teď? Mohl pouze doufat, že se brzy vrátí a bude to moci s ní probrat. Šel si lehnout do obývacího pokoje na gauč s úmyslem čekat na ni tam. Teple a pohodlí gauče ho však za pár minut dostalo do hlubokého spánku.

Když se znovu probudil, bylo už světlo. Nevěděl, kolik bylo hodin nebo kdy vůbec přesně usnul. Byl vyčerpaný a slabý. Rozhodl se si dát ještě pár

minut klidu, než se pustí zpátky do hledání Perly. Pustil si televizi a začal proklíkávat kanály, než se dostal na zprávy. „Dnes ve dvě ráno bylo nalezeno tělo čtyřicetiletého Marka Smitha, jak leželo na podlaze koupelny pro hosty v jeho domě s mušlí zaraženou v krku. Asistentka pana Smitha, která tělo našla, tvrdila, že bylo netypické, aby chodil do koupelny pro hosty. Prozradila nám také, že těsně před hlasitým křikem Marka Smitha slyšela melodii přicházející z koupelny. Policie zatím žád...”

Alex se vyděšeně koukal na ted' už vypnutou televizi. To nemohla být ona, je to určitě jen náhoda. Snažil se sám sebe přesvědčit, že to je všechno omyl. Chystal se vydat ven, aby našel Perlu, nebo aby zašel za policií? Sám si nebyl jistý, proč jde ven, věděl ale, že nechce být zavřený uvnitř.

Natáhl se pro kliku, aby otevřel dveře, ale ony se už otevíraly. Byla to Perla, stála před Alexem se svým nevinným úsměvem, z kterého se Alexovi ale dělalo špatně. Vešla dovnitř, jako kdyby se nic nestalo, a šla si umýt ruce. Alex zděšeně zíral, jak tenké červené proudy vody stékaly do dřezu. „Kam jdeš?” otočila se na Alexe „...nikam... nikam nejdu,” odpověděl Alex. Chtěl odejít, chtěl utéct, ale cítil se provinile, že on je ten, co ji sem přivedl. On je ten důvod, proč někdo musel umřít, a proto chce taky být ten, kdo se jí zbaví.

Přes den se nic jiného neudálo, oba zůstali doma a promluvili k sobě jen pár slov. Večer se Perla připravovala do postele a Alex předstíral, že už spí. Poté, co si Perla v ložnici zhasla, Alex pár minut počkal, než se rozhodl jít do akce. Po špičkách se pomalu přiblížil ke dveřím od ložnice, chvílku se na Perlu koukal a čekal na jakýkoliv pohyb, co by mohl naznačovat, že je stále vzhůru. Když měl ale potvrzeno, že spí, přiblížil se ještě blíž a počkal si na tu pravou chvíli, kdy jí mohl knihu vzít z náruče. „Bingo,” zašeptal si Alex, když se vracel zpátky do obývacího pokoje s knihou v ruce. Srdce mu bušilo a bál se, že kvůli potu mu z rukou kniha upadne. I přes to si ale vzal zápalky a vyšel před apartmán.

Nemohl jít daleko od Perly, to už věděl, a proto si venku připravil železný kýbl, do kterého knihu hodil. Vytáhl si jednu sirku, zapálil ji a hodil do kýblu s knihou. Zářivé plameny mu poskytly teplo na chladné chodbě. Čekal, že uslyší křik nebo pláč z ložnice, nic ale neslyšel. Plameny začaly ubývat, a když se do kýblu znova podíval, stále tam byla. „Ne, Ne! To není možný!” Alex zpanikařil a rozběhl se po schodech dolů. Už ho nezajímala policie a následky, chtěl se té knihy jenom zbavit. Proto běžel směrem ke knihovně pro pomoc.

Běžel rychleji než kdy předtím, věděl totiž, že se Perla nejspíš za ním zanedlouho objeví. A když o tom zrovna přemýšlel, tak za sebou slyšel její

tentokrát už ale víc chraptivý hlas. „Kam běžíš, Alexi?! Proč mě chceš opustit? Udělala jsem toho tolik pro tebe a po našem prvním setkání jsem dokonce na tebe nepoužila své kouzlo ani jednou!” zněla zoufale. „Kouzlo, jaké kouzlo?” řekl Alex s udýchaným hlasem. Nevěděl, že to ale brzy zjistí.

Už v dáli viděl knihovnu a co nejhlasitěji, jak mohl, začal křičet: „Pomoc! Pomozte mi někdo prosím!” Nikdo ale kolem nebyl, aby slyšel jeho volání. Běžel dál a dál, když najednou se za ním ozvala ta krásná melodie, kterou zaslechl ten první večer, co se setkali. Jeho tělo už náhle jeho nebylo a mozek mu říkal, ať jde za tou krásnou melodií. „Ne, co děláš, kam to jdeš? Stůj!” snažil se přemluvit svoje tělo, aby ho zase poslouchalo. Nefungovalo to. „Co mi to děláš? Jak to děláš?!” teď se už vyptával Perly. „Kdybys jenom nebyl líný a přečetl si něco o mém životě hned poprvé, co jsi knihu vzal, dozvěděl by ses, že žádné sourozence nemám a že lilie nesnáším. Hlavně by ses ale dozvěděl, že žádná mořská panna nejsem. Jsem siréna, které se všichni bojí!” zařvala zpátky na Alexe. „Ty... ty ses ke mně ale choval tak mile, tak... perfektně, ale musels to všechno zkazit!” pokračovala ve stěžování. Alex slyšel tu bolest, kterou si procházela, v jejím hlase. „Promiň, promiň! Slibuju ti, že pokud mně nebo nikomu jinému nic neuděláš, tak můžeme spolu klidně žít v mém apartmánu a budeš navždy mít někoho, kdo se bude o tebe starat,” snažil se Alex přemluvit Perlu, ale marně. Vytrhla mu knihu z rukou a začala citovat magické kouzlo, díky kterému se pomalu ponořovala do knihy. „Ne, ne, prosím, udělám cokoli. Jen mě tu nech. Budu se k tobě chovat hezky. Prosím!” prosil a přemlouval, když ho také začala do knihy vtahovat. „Ted’ už budeme spolu navždy,” řekla Perla se svým klasickým úsměvem, kterým se na Alexe naposledy podívala, než ho s sebou vtáhla do knihy.

Karolína Hana Kováčová

Pohádky z jižních Čech

Jak si hasič František objednal syna

Bylo nebylo na jedné věži ve staré středověké tvrzi v jedné vesnici na jihu Čech čápům, kteří každoročně přilétali z teplých krajin, místní dobrovolní hasiči připravili hnízdo, aby se jim ve vsi i letos líbilo a mohli vyvést další generaci malých čápíků. Sotva jaro zaklepalo na dveře, objevil se jako první všem dobře známý čáp Matěj. Přilétal každoročně až z daleké Afriky a na hnízdě, které už začal vylepšovat a patřičně opravovat, netrpělivě očekával svou družku Majdu. Ta přilétala ze Španělska, kde na letním bytě přebývala v období zimy. Proč netrávili zimní čas společně, tak to nevíme, ale prý to tak čápi mají.

Matěj nedočkavě přešlapoval a vyhlížel, kdy Majda konečně najde cestu sem k nám, na jih Čech, do malebné vesnice Kestřany. Za pár dní se konečně dočkal. Na obloze se objevil další čáp, a opravdu... byla to Majda. Slétla k Matějovi a už se ozývalo veselé klapání dvou zobáků na uvítanou. Spolu ještě dál vylepšovali hnízdo, přinášeli další větvičky a často i větší větve, dostatek sena a trávy nesměl chybět.

Netrvalo dlouho a v hnízdě se objevilo první vajíčko. Lidé ze vsi pozorně sledovali, jak velká úroda vajec letos bude. Loni jich bylo krásných pět a nebudete věřit, ze všech se vylíhli mladí... A co je nejdůležitější, všechny se podařilo vychovat a vypravit na dalekou cestu a do dalšího života.

A jak to bude letos? Ve vsi pořádali sázky na počet vajíček, hlavně děti často pozorovaly, co se na hnízdě děje. Matěj a Majda střídavě létali pro další materiál na vystlání důlku v hnízdě a vajíčka přibývala. Každý den jedno nové. Také se poctivě střídali v sezení a zahřívání vajíček. Co myslíte? Kolik jich nakonec bylo? Kdo tipuje zase pět, má pravdu. A střídání v zahřívání drahocenného pokladu může pokračovat. Také Matěj i Majda poctivě zahřívají svá dosud nevylihnutá čápata a poctivě se v povinnostech střídali. Ve chvílích volna si vždycky zalétli k nedalekému rybníku zkontrolovat, jestli náhodou neklesl stav rybiček a žabek a jestli tedy bude dostatek potravy pro mladé. Uklidnění počtem se dál mohli věnovat svému důležitému poslání.

A najednou se to stalo – jedno vajíčko prasklo a na světlo světa se začal drát první dráček, musím říct, že vzhled nic moc. Ale když dostatečně oschl a odpočinul si po velké námaze klubání se ze skořápky, byl to pravý fešák. A už to rodičům začalo. Zatímco jeden seděl na zbývajících vajíčkách, druhý musel letět shánět něco do zobáčku pro svou první ratolest. A létání přibývalo... druhý den se v hnízdě objevil sourozenec a další den třetí, pak se nic nového nedělo – rodiče střídavě zahřívali své potomky a zbylá vajíčka, nebo létali k rybníku pro malé rybičky a další havěť, aby měli co strčit do stále hladových zobáčků svých dětí. A další den se v hnízdě objevil další dráček... Vesniční s napětím sledovali, jestli se podaří a uvidí i to poslední – páté nadělení. A dočkali se. Máme tedy zase celou pětku pohromadě.

A teď začala další důležitá směna i našim dobrovolným hasičům. Ti totiž někdy pomáhají obyvatelům hnízda v krmení té drobtiny. To víte, pět hladových krků není jen tak snadné uživit. A protože hned v podhradí středověkých tvrzí jsou rybí sádky, vždycky se tam pár plevných rybek najde. Jestli jste byli netrpělivi a chyběl vám ten František ze začátku povídání, tak jste se dočkali, teď se dozvíte, jakou roli v mém vyprávění hraje. Franta totiž je sádecký, pracuje právě v těch sádkách a ryby má na starosti. A hasičem je jen ve volných chvílích, proto se jim také říká dobrovolní. Vždycky naloví několik těch malých rybek, hasiči přistaví auto se žebříkem a Franta leze nahoru k hnízdu. Je to prý dobrý trénink. Majda i Matěj vždycky poodlétnou na střechu tvrze a pozorně sledují, co se na hnízdě děje. František vyndá tu lahodu z misky a začne spravedlivě nadělovat do otevřených zobáčků jednu malinkou rybičku za druhou. A přitom těm malým dráčkům vypráví, co je ve vsi nového. A letos je také žádá o to, aby splnili jeho největší přání. Franta se totiž má stát zanedlouho otcem, a tak poprosil čápíky, aby zařídili, aby jemu, zrovínka jemu do povijanu přibyl kluk jak buk, chtěl totiž, aby jejich prvním dítětem byl syn. Holky prý můžou přijít až pak, potřebují totiž další hasiče. Jestli to je ten pravý důvod, nikdo neví, ale Franta to tak vždycky vypráví. Při rozdělování rybiček do hladových krčků čápíků vede tu svou promluvu: „Kluci, dávejte dobrý pozor, až moje Verča pojede do porodnice, vydejte se jeden rychle na cestu a přineste v té zavinovačce pořádného chachara. Ne, abyste se nechali předhonorit nějakou vránou, ty prý nosí holky. Jestli vzdušný souboj směr porodnice nevyhrajete, příště vám už žádné rybičky nepřinesu...“

Čápíci notně krmení svými rodiči a příkrmovaní hasiči rostou jako z vody, už vesele procvičují svá křídla, netrpělivě poskakují na hnízdě

a chytají se na svůj první let. Ještě předtím dostanou krásné stříbrné prstýnky se svými jmény, označením kdy a kde se vylíhli a budou moct cestovat za teplem. Snad se příští jaro zase s nimi uvidíme, s Majdou a Matějem zase u nás v Kestřanech a s jejich dětmi někde v okolí. Vždyť lidé jim hnízda připravují stále častěji.

Tak zase brzy na shledanou!

A abych nezapomněla, jestli vás zajímá, co si vlastně náš František přivezl z té porodnice domů... asi to není to nejdůležitější, hlavně že je to zdravé a krásné... Ale já vám to přeci prozradím... do té porodnice přiletěla první přeci jenom vrána. Tak snad příště, Františku!

Jak si princ Netřesk III. hledal nevěstu

V jedné botanické zahradě na jihu Čech, v starobylém husitském městě Tábor, žil spokojeně ve svém království král Netřesk II. se svou manželkou a princem, budoucím vládařem celého království. Jednoho dne povídá paní králová svému choti: „Drahý, je nejvyšší čas, abychom mysleli na zasloužený odpočinek pěkně v klidu naší zahrady, užívali si podzimu života a vládu předali našemu krásnému a mladému synovi Netřeskovi III.“ A paní králová ještě chvilku něco klábosila, ale král ji už neposlouchal a usilovně přemýšlel, kde v sousedním království mají hezké holky na vdávání, bezmyšlenkovitě jen odpověděl: „Máš pravdu, drahá...”

Sezvali tedy velkou radu a začali vymýšlet, kam že se jejich milovaný princ vydá na námluvy. Nejdříve vzali všechna okolní království. Král Juka XI. není vůbec příjemný soused, moc se roztahuje a vlastně vůbec nemá dceru, ale dva syny, kteří jistě také budou hledat vhodnou partii. Princezna v dalším království se jim zdála být docela milá, a hlavně je velmi krásná, ale již je zasnoubená s nějakým cizákem, a tak museli princeznu krále Hvozdíka také škrtnout. Princezna krále Opuncia se zdála také nevhodná, má cizí manýry, vždyť už jen to Mexická vypovídá své a náš drahoušek by se s ní určitě neměl nejlépe. A co je nejhorší v království třapatském žádné děti nemají. Tak probrali všechny možnosti v nejbližším okolí a zjistili, že princ se bude muset vydat dál, někam, kde bude výběr větší. Pozvali tedy ke stolu Netřeska III. a sdělili mu, jak rada rozhodla.

Princ tedy začal vybírat ze vzdálenějších království tu, která by se mu líbila. Jak tak usilovně v altánu zahrady přemýšlel, náhle jej udeřila do nosu nádherná líbezná vůně. Otočil tedy svůj zrak za vůní a zjistil, že sice daleko od jejich království vidí nádheru, která jej očarovala

na první pohled. Okamžitě běží k rodičům a oznamuje pevným hlasem: „Už jsem si vybral...už jsem rozhodnutý... vezmu si za ženu některou z princezen krále z Růžového království... má hned několik dcer... a všechny jsou tak kouzelné... krásné... prostě... jinde hledat nebudu...“ A šel se chystat na cestu do růžového království.

Cesta to byla velmi strastiplná a nebezpečná. Musel projít Mokřým královstvím a Hornatým hrabstvím, než konečně dorazil do líbezného Růžového království. Králem a královnou byl přijat velmi srdečně, ale dcery se na něho ani nepodívaly. Zdál se jim nějaký malý, zakrnělý... prostě takový nanicovatý, takového ženicha nechtěly. Princ se musel tedy vydat dál.

Přišel do království Trav a ostríc. Tady se zase nelíbilo jemu. Připadal si tam jako nějaký trpaslík, byl úplně ztracený mezi všemi těmi drny trav, princezny zde sice také byly, některé dokonce projevily i zájem o našeho Netřeska, ale on si jen broukal pod vousy: „Jsou takové obyčejné, nani-covaté, s těmi bych nechtěl prožít celý život, co by tomu asi řekla moje matinka, kdybych si domů přivedl takovou nevěstu. Raději na to nemyslet... No, ještě není všem královstvím konec...“

Vydal se tedy na další putování v hledání své nastávající. Najednou to uviděl! Krásná a spanilá princezna ve Štulíkovém království. Trošku ho zaráželo, že naráží pořád na větší množství vody, ale byl odhodlán, že to není zase tak velká závada, že se voda brzy vsákne a bude si připadat jako doma. Trošku ho zaráželo, že král Štulík IV. se podívoval nad tím, co že to na něm vlastně žádá, vzít si princeznu z mokřin do království sucha, ale nechtěl být nezdvořilý a navrhl: „Zůstaň u nás několik dní, abys viděl, jak tady vlastně naše drahá princezna žije, a pak se rozhodneme...“ Princ Netřesk se dlouho nerozmýšlel a vesele odpověděl: „Výborně, tvoji nabídku rád přijímám...“ Pobýval tedy ve Štulíkovém království, ale nevedlo se mu zrovna nejlépe. Všichni na něho byli hodní a laskaví, ale on každým dnem více a více chřadl, ztrácel barvu a celkově se cítil velmi slabý. Král Štulík IV. si ho pozval k sobě a povídá: „Vidíš, tobě se zde nedaří zrovna nejlépe, moje dcera Štulička by zase chřadla ve vašem království, bylo by tam na ni velikánské sucho a ona k životu a své kráse potřebuje dostatek vody. Vidiš tedy, že o svatbě nemůže být ani řeč, když budeš chtít, můžeš k nám přijet na návštěvu, rádi tě uvidíme, ale na vzájemný život to prostě není...“ Princ Netřesk III. zklamaně uznal, že král má pravdu, a rozloučil se s pohostinným Štulíkovým království.

Byl ale tak vyčerpaný a možná i nemocný, že se rozhodl neprodle-ně vrátit domů, aby se dal zase do pořádku. Velmi nešťastný se jednoho

dne ocitl na prahu svého království a smutně oznamoval svým rodičům: „Musím vás zklamat, nevěstu jsem si žádnou nenašel, žádná se mi buď nelíbila, nebo nechce žít tady u nás v království, které je tak nádherně suché a slunečné...“

Král Netřesk II. se svou drahou královnou a královskou radou dali hlavy dohromady a vymýšleli, jak tedy zařídit, aby si princ Netřesk III. našel vhodnou nevěstu. Až ten nejchytřejší najednou vykřikl: „Proč si náš následník trůnu musí vzít nějakou urozenou princeznu, proč si nemůže vzít obyčejnou holku z našeho Netřeskového království. Vždyť krásných holek tady máme víc než dost.“

A tak se také stalo. Zanedlouho si princ Netřesk III. vzal za manželku hezkou obyčejnou holku z lidu, král Netřesk II. odešel na zasloužený odpočinek, předal vládu svému synovi. A co myslíte, jak to bylo dál? Já vám to prozradím – zanedlouho bylo v Netřeskovém království malých netřesků přímo nepočítaně...

Jak beruška Fintilka ztratila jednu tečku

Žila byla na louce mezi řekou Otavou a rybníkem Podlesákem jedna docela obyčejná beruška. Myslela si ale, že je nejkrásnější beruškou nejen na louce, ale v celém království, ba co víc, na celém světě. Pořád se jen prohlížela v kapce rosy na ostřici, leštila si své krovky a s nikým na louce se nebavila. Jak se říká, nosila nos nahoru. Proto ji také všichni říkali Fintilka, jak se jmenovala doopravdy, si už nikdo nepamatuje.

A pak se to stalo. Jednoho dne uslyšel krtek Nezbeda, jak nedaleko jeho hromádky země někdo tichounce pláče. Opatrně vylezl ven ze své chodbičky, porozhlédl se opatrně kolem a uviděl Fintilku, jak roní krokodýlí slzy. Šel k ní a zeptal se: „Proč pláčeš, beruško? Sluší ti to jako vždycky, jsi krásná, až přechází zrak...“ Chtěl pokračovat ve svých lichotkách, ale beruška ho se vzlykotem přerušila. „Stalo se velikánské neštěstí, nemám jednu tečku. A představ si, právě tu nejhezčí...“ „To nic není,“ odpověděl krtek a už přemýšlel, jak tu chybějící tečku na krovkách zase zpátky udělat.

A už na to přišel! A povídá: „Neboj, beruško, to není problém, tečku dokreslíme a bude!“ A už se chystal to, co řekl, vyplnit. Přinesl si stéblo trávy, nabral trochu bláta na jeho konec a s rozběhem se trefil na krovky berušky a domaloval chybějící puntík. Beruška se zase natrásala nad svým zrcadlem z rosy, dívala se zleva a pak zase zprava, trochu se uklidnila a na milého krtka se dokonce hezky usmála. Její nadšení ale nemělo dlou-

hé trvání, bláto hned jak uschlo, z krovek upadlo a берушка byla zase bez tečky.

Fintilka se dala opět do pláče. Tentokrát řvala tak, jako by ji na nože brali. Letěla kolem včelka. Ta prý je nejchytřejší ze všech, co žijí na louce. Nechala si vyprávět od беруšky celou příhodu s tečkou, zamyslela se a povídá: „Tvé starosti bych tak akorát chtěla mít, podívej se na mě, já musím do večera nasbírat ještě spoustu nektaru a pylu a ne se zabývat nějakou tečkou na tvých krovkách. A víš co, říkej všem, že je to teď ta největší móda, co sem dorazila z ciziny. Každý kdo je in, tak ten má lichý počet teček... v tvém případě je to právě 8-1, a to je těch sedm. Tak ahoj a už nebreč, stejně si nepomůžeš...“ Jak to dopověděla, hned zase pospíchala za nektarem, a proto берушка už ani neslyšela, jak včelka si brumlá, že takové starosti, jako má Fintilka by také chtěla mít. Takové zbytečnosti.

A jestli chcete vědět, jak to na louce mezi řekou a rybníkem dopadlo, tiše sedněte a poslouchajte. Fintilka všem začala vyprávět moudro, které jí poradila včelka. Všichni poslouchali a nejvíc dávaly pozor ostatní беруšky, které také žily na louce. A hned si řekly, když může být moderní Fintilka, tak my také... a začaly si sundávat z krovek také jednu tečku. A od té doby to dělají všechny беруšky a na celém světě mají jenom sedm teček. To víte, móda je móda!

Mohla bych vám vyprávět ještě mnoho zajímavých příběhů od nás z jižních Čech. Třeba tu o vodníku Puškvorcovi, co bydlí v rybníku Podlesáku, nebo o bílé paní z tvrze, která straší všechny, co se zapomenou při prohlídce jednotlivých komnat, nebo raději tu o mlynářově fajfce, co se sama zapaluje, když je mlynář dopálený a chce na svého pomocníka hubovat, nebo snad tu... No, snad někdy jindy bude ještě příležitost.

Próza 16 - 19 let

Kristýna Janovská

A přesto jsme přežili

Bylo další mrazivé ráno, když jsem se probudila v jediném kusu teplého oblečení, co mi zbyl – manželova mikina. Tedy... bývalého manžela mikina. Rozvedli jsme se relativně nedávno, ale já nabyla pocitu, že uplynulo několik století.

Musela jsem spát v mikině, jelikož topení v bytě ještě nikdo nikdy neopravil. Když jsem skončila na ulici, vzala jsem první byt, na který mi vystačily úspory. Byt s kuchyní, obývacím pokojem a ložnicí v jednom. Alespoň koupelna je zvlášť.

Každou noc se mi zdál ten stejný sen. Poslední den, kdy jsem byla šťastná. Poslední den, kdy jsem byla někým. Než se můj život obrátil naruby a já se ocitla na okraji společnosti s mizerným platem, bytem, ve kterém nic nefunguje, a nechutí žít.

Spolkla jsem všechnu sebelítost a vstala z postele. Každý pohled do zrcadla mi připomínal můj osud. Můj pád na dno. Každá kapka studené vody byla jen další jehličkou zapichující se do mé kůže. Teplá voda tady nikdy netekla. Jediný způsob, jak jsem studenou sprchu dokázala přežít, bylo přesvědčit svůj mozek, že jsem stále doma s manželem a sprchuju se, zatímco on mi připravuje kávu.

Bohužel mi kávu nikdo nepřipravoval a já zůstala odkázána sama na sebe.

Rychle jsem se převlékla do uniformy, aby všichni poznali, že jsem uklízečka a ne bezdomovec, co se přišel ohřát. Nebylo těžké si mě splést s bezdomovcem. Uniforma byla jediné čisté oblečení, které jsem měla.

Nastoupila jsem do autobusu a vydala se do práce. Další den plný uklízení. Skoro až automaticky otevřely mé ruce kontakt manžela, aby mu napsaly zprávu.

Doufám, že se máš sluníčkově. Nezapomeň se najíst před směnou. Tvé sluníčko.

Manžel často během směny ani nejedl, ani nepil. Byl příliš zaměstnaný zachraňováním cizích životů, takže bylo na mně, abych mu připo-

mínala základní lidské potřeby. A od tohoto zvyku jsem se nedokázala odpoutat, i když jsme rozvedení. Nikdy mi neodpověděl. Nevinila jsem ho. Měl důvod.

Cesta autobusem byla, jako vždy, mrazivá. Hotelové uniformy nebyly stavěné na zimu.

Přeběhla jsem ze zastávky dovnitř, abych se zahřála, než začalo neko-
nečné uklízení pokojů. Nedokázala jsem se zbavit pocitu, že se na mě kaž-
dý dívá skrz prsty. Dříve ke mně lidé vzhlíželi.

Po uklizení celého patra jsem už nevydržela své vlastní pocity a myš-
lenky a sebrala láhev alkoholu z jednoho z pokojů. Většinou si nikdo nevši-
ml, když něco z pokojů zmizelo. Ať už sprchové gely, deky či cokoliv,
co se mi zrovna hodilo nebo spíš cokoliv, co mi pomohlo přežít. S lahví
jsem se zadním vchodem odebrala ven, abych si zapálila a napila se. Nikdy
jsem nekouřila. Můj vlastní otec zemřel na rakovinu plic, takže jsem měla
důvod nekouřit. Ale nedávno jsem pochopila, že mě čeká stejný osud jako
jeho. A čím dřív smrt přijde, tím lépe.

„Už zase?“ ozval se přísný ženský hlas. Usmála jsem se a odklepla
popel z cigarety. Jediný člověk, co mě chápal.

„Chceš?“ nabídla jsem jí cigaretu z krabičky. Nikdy neodmítla.

„Už zase se topíš v sebelítosti?“ řekla. Ticho. Pouze lehký vítr a ruch
města. Jiný pocit jsem pomalu neznala.

„Ale no tak, zlato,“ chytila mě za obě ramena, „Justin neměl právo
vyhodit tě z domu. Tvrdohlavě si nic nenechal vysvětlit a prostě se tě zba-
vil.“

„A divíš se mu?“ namítla jsem, „viděl mě, jak se líbám s jeho kolegou.
Víc kontext nepotřeboval. Fakt, že mi jeho kolega vyhrožoval a osahá-
val mě, ho nezajímal. A taky proč by měl, že jo? Určitě už mě nahradil
jinou.“

Justin byl přitažlivý muž v nejlepších letech. Určitě už si stihl domů
přivést jednu ze zdravotních sester. Můj největší strach.

„A proto bys ho měla nechat jít. Tím, že tady budeš truchlit nad ztrátou
někoho, kdo tě ani nevyslechl, si ničím nepomůžeš.“ Měla pravdu. Ale já
ani tak nechtěla o něj přijít. I když jsem o něj už dávno přišla.

Jako každou pauzu mu přišla zpráva, kterou si nikdy nezobrazil. Připo-
mínka, že ho bezmezně miluji, ho nedokázala přimět mi odpovědět. Ruce
mi pevně objaly kolena.

„Já už jdu dovnitř. Až se přestaneš litovat, tak přijď. Hlavně tady
nemrzni dlouho,“ oznámila mi a zavřela dveře.

Nechtělo se mi zpátky. Zůstala jsem sedět na schodech, s cigaretou

mezi prsty, lahví vedle mě a zimní krajinou přede mnou. Každá vložka, která spadla na mé ledové tělo, představovala vzpomínku. Slzy mi tekly z očí jako malé pramínky, div se neproměnily v rampouchy. Psychická bolest převálcovala tu fyzickou, moje nervová zakončení byla natolik otupělá mrazem, že jsem ani nevnímala, jak mi mrznou prsty. Žaludek poctivě ignoroval pocit hladu z dlouhodobého nedostatku jídla. Byla jsem jen schránka bez života pohlcená bolestí. Nesnášela jsem samu sebe, svět okolo, osud. Spálila bych svět na popel až na něj. Ale on o to nestál.

Přišla jsem o manžela, střechu nad hlavou a práci. Vše v jeden týden. A tak jsem skončila jako uklízečka v hotelu, odkud musím krást základní hygienu nebo prosit o jídlo, když mi nestačí peníze. Ne, že bych měla chuť jíst.

Hlava se mi motala. Dělal se mi zle od žaludku. Špatně se mi dýchalo. S ledovými prsty se mi povedlo odeslat poslední zprávu, než mě vítr vzal s sebou k zemi.

Dokud nás smrt nerozdělí.

Nebyl den, aniž bych se necítil zrazený. Před očima se mi stále zjevoval onen moment. Moje vlastní žena v rukou toho slizouna. Jak jen mohla? Nenáviděl jsem ji z celého srdce. Ale přestat ji milovat se mi také nedařilo. Přicházely mi její zprávy každý den, klidně i dvě za hodinu. Ačkoliv jsem se snažil přesvědčit, že je bezcitná mrcha, mé srdce v jejích zprávách vidělo něco víc než jen žebrání. Starala se. Šlo jí o mě. Její zprávy na mě působily zoufale, smutně až tragicky. Musel jsem se držet, abych jí neodpověděl.

Práce se stala hlavní náplní mého dne. Pacient za pacientem. Případ za případem. Jen tak se mi dařilo držet emoce na místě. Všichni věděli, co se stalo, a proto se mi všichni vyhýbali.

Když mi vrchní sestra předala složku s dalším případem, povzdychl jsem si.

Žena, věk okolo pětadvaceti, podchlazená, pravděpodobně opilá.

Perfektní případ. Další bezdomovec. Jak já miluju takové případy. Případ jsem přijal s odporem. Žena byla v příšerném stavu. Podvyživená, podchlazená, rty fialové. Na oblečení jsem našel fleky páchnoucí po levném šampaňském a na rukou zbytky popela. Obličej měla omrzlý. Vypadala tak mladá, a její život připomínal spíše tragédii. Na sobě měla bílou

košili a černou sukni. Uklízečka. Žije z úplného minima. Nedokázal jsem zabránit myšlenkám o jejím osudu. Co se muselo stát, že skončila takhle? Pocházela snad ze špatné rodiny? Přišla zničehonic o práci?

Jediné, co u sebe měla, krom krabičky cigaret a lahve šampaňského, byl telefon. Bezmyšlenkovitě jsem ho zapnul. Trvalo chvíli, než naskočil. Jakmile jsem uviděl zamykací obrazovku, srdce mi vyskočilo z hrudníku. Moje oči nedokázaly opustit obrazovku telefonu. Svatební fotka. Naše svatební fotka. Zíral jsem sám na sebe a pak na ni. Srdce se mi rozbušilo a zásoba kyslíku v plicích se ztenčila. Sakra. Pohlédl jsem na ženu ještě jednou a najednou mě každý její rys bodal do srdce. Tohle se mi snad jenom zdá. Pootevřel jsem prsty její víčka a spatřil zelenou louku plnou květin. Zelenou louku, ve které jsem se tak rád ztrácel. Kolena se mi podlomila, až její lůžko zůstalo mou jedinou oporou.

Já jsem ten důvod, proč skončila takhle. Jakákoliv nenávisť se z mého srdce vytratila a šlo mi jen o její zdraví. Sotva sestra vešla do dveří, přikázal jsem jí, aby přinesla deku navíc a zvýšila teplotu v místnosti.

Panikařil jsem. Jak bych jen nemohl. Zrak mi spadnul na její fialové ruce. Okamžitě jsem je popadl do svých dlaní a snažil se pomocí masírování probudit v nich teplo. Nic nepomáhalo. Nedokázal jsem zastavit paniku, rychlý dech a ani bušící srdce. Tohle je nějaká noční můra. Vina mě sžírala, byl jsem lapen vlastními rozhodnutími.

Nedokázal jsem se ubránit slzám. Netrvalo dlouho a pokojem se rozeznělo hrozivé pípání. Tenhle zvuk jsem nerad slyšel, ale teď mi připomínal požární poplach. Hrozivé zvony, co nepřestávaly zvonit. Selhávají jí životní funkce. Do místnosti se nahrnuli další doktoři a sestry, ale já nebyl schopen jí pomoci. Mysl se mi ztratila v bludišti, které sama vytvořila.

Poznal jsem Russela, mého dlouholetého kamaráda. Nejdříve se podíval na mě, pak na ni a v očích se mu objevil strach. Poznal ji na první pohled. Na rozdíl ode mě. Co jsem to za manžela?

„Pojď, vezmu tě ven. Teď tady nechceš být,“ řekl a odvedl mě. Svezl jsem se po zdi, úplně zdrcen. Za zdí bojuje o život jediný člověk, kterého jsem kdy miloval více než svou práci či rodinu. Rodina byla mým darem, práce lékaře mým posláním, ale ona... Nevím, čím jsem si ji zasloužil. Do toho večera bylo vše perfektní.

Russel stál nade mnou. Zíral na mě. „Je z tebe hromádka neštěstí,“ poznamenal. Normálně bych ho poslal k čertu, ale k čertu bych si spíše zasloužil jít já.

S hlavou v dlaních jsem nechal své vlastní myšlenky rozebrat mě na kousíčky. Místnost se otáčela jako kolotoč a vzduch se stával hůře

dýchatelny. Požírám mě vlastní svědomí a fakt, že jsem ji nikdy nevyslechl. Potlačil lásku nenávisti a odsoudil ji k záhubě.

„Dýchej,“ položil mi ruku na rameno, „bude v pořádku. Jakmile se zotaví, vše si vyjasní.“ Nedokázal jsem ocenit jeho slova útěchy. „Co se stalo ten večer, že ses najednou stal nekontrolovatelným tornádem?“ zeptal se onou hrozivou otázkou, kterou jsem si pokládal každý den před spaním. Co se vlastně stalo?

„Vánoční večírek. Odešel jsem pro pití, a když jsem se vrátil... už se líbala s Haroldem.“ Už jen jeho jméno mě znechucovalo. Russel se jen zašklebil.

„A ty si myslíš, že by tě jen tak podvedla... a ještě s ním? Myslel jsem si, že jsi chytřejší.“

Jeho slova ve mně vyvolala další vlnu pochybností. Už sám nevím, co jsem si myslel, když odešla. Nebo spíš musela odejít. Nemohl jsem se na ni ani podívat. Ale teď bych ji ze všeho nejraději viděl živou.

Abych svým myšlenkám dal směr, otevřel jsem svůj telefon a ponořil se do jejích zpráv. Ta poslední mi vzala dech.

Dokud nás smrt nerozdělí.

Po chvíli se ve vedlejší místnosti ozval klid. Všichni postupně vyšli ven.

„Jdeme?“ zeptal se Russel a já kývl.

Musím ji vidět. Pouze otevřel dveře, počkal, až vejdu dovnitř a zavřel. Nešel se mnou. Vycítil, že s ní potřebuju být sám. Prohlédl jsem si ji od hlavy až k patě. Její tvář vypadala ledová a přímo křičela po mém teple. Ruka mi spadla na její obličej a kůži mi projela elektřina. Cítil její kůži byl pro mě tak známý a přirozený pocit, jako kdybych znal každíčké místo na jejím těle, což jsem pravděpodobně i znal. Všechny vzpomínky se mi zjevovaly před očima. Jedna po druhé. Od prvního rande až po svatbu. Srdce mi praskalo a svědomí si ze mě ukouslo?

Posadil jsem se na postel a jen ji pozoroval z bezpečné dálky, jako kdyby jí moje blízkost mohla ublížit ještě víc. Ticho, pouze pípání přístrojů nás obklopovalo. Slunce za okny se chystalo ke spánku, tma vytvořila příkrývku pro krajinu. Slzy se mi opět nahromadily v očích. Opět skončila její ruka v mé, tentokrát už vypadala o něco více lidsky. Méně připomínala led. Abych nabažil svůj další smysl, krom zraku a hmatu, přičichl jsem k vůni její kůže. Cigarety, levný alkohol a ona. Její typická vůně. Takhle nějak voní domov. Myslím tím přirozenou vůni, nikoliv vůni sví-

ček. Přesně tu vůni, kterou můj byt tolik postrádal. Každý další nádech byl jako droga, která i pohrává s mou myslí. Čich už je taktéž spokojen. Chybí dva. Chvilí jsem si její ruku prohlížel, než jsem jí věnoval jeden letmý polibek na prsteníček. Bože. Ta známá chuť, sladká chuť kůže. Chuťové buňky zatleskaly radostí.

Zavřel jsem oči a jen si užíval svírání její ruky v mé. Noc se blížila a byl čas ke spánku. Sestrám jsem oznámil, že se o ni postarám. Zatáhl jsem žaluzie a rozhlédl se po místnosti. Ticho a klid. Samotná nemocnice se odebrala ke spánku. Plášť mi sklouznul z ramen a skončil někde v rohu. Posadil jsem se na postel a chvíli přemýšlel, jak si lehnout vedle ní co nejopatrněji, abych jí neublížil či nevyškubnul žádnou z hadiček či drátků. Zády ke kraji postele, čelem k ní, jedna ruka se obmotala okolo jejího slabého a chladného těla. Vydechl jsem, zavřel oči a nechal myšlenky plynout. Byla hned vedle mě a víc jsem nepotřeboval. Co se stalo, bůh odpustí a co se stane, čas ukáže.

Bylo další mrazivé ráno, když jsem ucítil ruku v mých vlasech. Tentokrát z okna svítilo slunce. Otevřel jsem oči a párkrát zamrkal, než se mi naskytl pohled na zelenou louku plnou květin. Oči mi spadly na její obličej, růžová líčka i zářivý úsměv a mé srdce znovu srostlo.

David Seltenreich

Několik dní ze života vikomta z Halifaxu

Píše se rok 1940. Bitva o Británii byla prohrána. 15. září byla zahájena operace Seelöwe, německé vylodění v Británii. V britské armádě zavládl chaos. Důstojníci dostávají od velení zmatečné informace, vláda se snaží zamezit ztrátám, obrana probíhá jen v několika výjimkách, letectvo je zničeno, ještě než se odlepilo od země. Německá vojska překročila Doverskou úžinu a v několika dnech za masivní podpory Luftwaffe obsadila Londýn. Generální štáb armády a přítomní členové vlády byli zatčeni.

Edward Frederick Lindley Wood, vikomt z Halifaxu, věrný zastánce appeasementu, rezignoval ještě před obsazením Londýna na svou funkci ministra zahraničí a urychleně metropoli opustil. Odjel na své venkovské rodové sídlo Hickleston Hall v hrabství Yorkshire a zde chtěl pokud možno v tichosti strávit válečné (a také poeticky podzimní) dny. Nebylo mu toho však dopřáno.

Dne 21. září ve tři hodiny ráno jej probudil sluha. Vikomt z Halifaxu byl donucen sestoupit ze svých komnat do přízemí a byl též částečně proti své vůli usazen do hlubokého ušáku s výhledem do romantického zámeckého parku. Protřel si oči a utrousil několik nepěkných nadávek na rušitele nočního klidu.

„Jeane, ještě dnes ráno dostanete padáka, to si pište!“

Když se však konečně vzpamatoval, zjistil, že narušitelů je podstatně více, než se původně domníval. Výhled na zahradu (který by v noci ostatně tak jak tak nebyl valný) mu zacláněla hradba složená z příslušníků jeho domácího personálu. Rychle si je přepočítal a skutečně zde byli úplně všichni. Tedy pokud nepočítáme dva hlídací psy. Tu se odněkud objevil Jean se sklenkou brandy. Vikomt ji vděčně přijal (už tolik nenadával) a kopl ji do sebe, aby se mu udělalo opět trochu jasněji v hlavě. Když dopil, navrátil sklenku Jeanovi a ten ji odložil na starodávný sekretář po prapradědkovi.

„Jeane, kolikrát vám to mám říkat, že ty sklenky tam pokládat nemůžete! Ničíte to tím! To dřevo to nesnese! Já vám zítra dám vyha...“

To už však Jean stál uprostřed zástupu zaměstnanců a hleděl vikomtovi do očí tak upřeně, že jej to přimělo přerušit větu v polovině. Ještě jednou si promnul oči, zda se mu to celé jen nezdá, a když s povzdechem zjistil, že nikoliv, navázal následovně:

„Dobrá, já toho nechám. Vyřídím si to s vámi jindy. Ale řekněte mi, proč jste mě, ksakru, budili v tuhle nelidskou hodinu?! Já vás všechny vyhodím, všechny, nejen Jeana!“

„Sire, situace je vážná,“ začal zostra Jean, který byl zjevně jakýmsi mluvčím skupiny.

„Pro vás určitě...“ utrousil vikomt a zív.

„Pane, berete mě vážně?!“ křikl Jean a rozsvítil vikomtovi těsně u hlavy lampu.

„Tak vážně, jak jen mohu... Neměl byste tam ještě jednu sklenku?“ nakláněl se vikomt po lahvi. Služebná mu ji však již odnesla do vedlejší místnosti.

„Ne, pane, poslouchejte mne!“ zopakoval Jean.

„Snad nehoří...“

„Kdyby hořelo... toto je mnohem horší, Sire!“

„Ale Jeane, takhle jste se mnou nikdy nemluvil, co si to dovoluujete? Já vás vyhodím na hodinu, všechny.“

„To už jste říkal. Já s vámi mluvím s takovou vážností, jakou jen tato situace vyžaduje.“

„No tak už konečně vyklopte, o co vám jde? O vyšší platy? To pak chápu, požár by mi způsobil škody mnohem menší,“ zasmál se vlastnímu žertu vikomt. Odpovědí mu však bylo jen hrobové ticho.

„Němci stojí na hranicích hrabství,“ pravil ledově Jean.

„No a?“ opáčil vikomt.

„No a?!“ zopakoval po něm konsternovaný sloužící. „Jak můžete říct No a? v tak vážné situaci?“

„Kvůli tomu jste mne ani nemuseli tahat z postele, já jdu spát, hlava mě bolí jak střep.“ A vikomt počal vstávat z křesla. Dva páry statných rukou jej však znovu vmáčkly do ušáku.

„Ráno budou pokračovat do našeho hrabství,“ pokračoval Jean. „Říkal mi to jeden hospodský, co odtamtud utekl.“

„No to je přirozené. Dobrá, tak co s tím – chlapci, pusťte mne prosím.“ Mládenci pohlédli na Jeana a ten mlčky přikývl. Pustili ho tedy, ale zůstali stát na krok od křesla. „Dobrá, tak k čemu nám ta informace podle vás je? Chcete jim napěct? To není třeba, oni mají vlastní proviant.“

„Vy můžete takhle žertovat?! Přeci je potřeba se bránit! Musíme učinit

všechna potřebná opatření. Zabednit dům, ověřit, zda jsou zbraně nabitě, odvést ženy a děti... cennosti ochránit. Začít se konečně prát za svou svou bodu!“ vykřikoval Jean fanaticky a dav mu hlasitě přizvukoval.

„Zbraně? Vy jste směšný, Jeane! Myslíte ten ceremoniální kanonek a dvě šavle z tureckých válek?“ zasmál se vikomt.

Jean se zarazil, ale pak pokračoval:

„A co vidle? Cepy? Selské náčiní. Do rána je čas, můžeme je přepracovat na zbraně!“

„A k čemu to bude? Němci sem stejně přijedou, nic s tím neuděláme. Je marné proti nim bojovat. Nejlepší bude se přizpůsobit.“

„Přizpůsobit? Vy šílíte, Sire?“

„Jestli je tu někdo šílený, jste to vy, Jeane,“ pravil odměřeně vikomt. „Dav bouříte obstojně, ale k ničemu vám to není. Takhle nás akorát všechny zabijete.“

„Němci páchají na všech dobytých územích neskutečná zvěrstva. Podle nich jsme židobolševická chátra, vy si myslíte, že nás nechají na pokoji? Žít naše staré životy jako před válkou? To je naprosto vyloučené.“

„Jeane, věřte mi, prosím. Nezanedbatelný čas jsem působil v politice – na rozdíl od vás, pokud se nemýlím – a mohu tedy zodpovědně říct, že k nám jistě budou přistupovat s veškerým respektem. Pan Hitler a lidé okolo něj, s nimiž jsem několikrát jednal, jsou...“

„Hitler je narušený šílenec!“ vykřikl Jean.

„Nikoliv, Jeane,“ odvětil vikomt a povstal z křesla. Jak se postupně zabíral do výkladu, začal výrazně gestikulovat a dav na něj hleděl v němém úžasu. „Pan Hitler je ve skutečnosti racionální člověk, jehož metody jsou možná poněkud neortodoxní,“ odkašlal si, „ale vznešené cíle, k nimž směřují, je jistě plně ospravedlňují. Národ německý má jistě plné právo na území v Československu, která si nárokoval...“

„Vy jste, pane, s prominutím naprosto mimo! Vy jste zamrzl v době, kdy se jednalo jen o Československo! Dnes jde o Dánsko, Norsko, Francii, Polsko, Nizozemí, Belgie, Rakousko... o nás!“

„Rakousko se k německé říši připojilo prakticky dobrovolně,“ odvětil vikomt ženskému hlasu, který tyto námitky pronesl.

„Nene, to je lež! A i kdyby, to, co tam provádí, je přeci naprosto nelidské! A co všechny ty ostatní národy! Posloucháte vy vůbec rádio, čtete noviny?! To vám přece musí dojít, že Hitler je zrůda!“

„Jak jsem říkal,“ pokračoval vikomt, ignoruje přitom postupné výkřiky nesouhlasu, „metody jsou jistě poněkud neortodoxní, ale pan Hitler má mou plnou důvěru a jeho činy mají jistě rozumné podklady. Prostě rozu-

mějte, že je to taky jenom člověk, za zrůdu se ho snaží vykreslit opozice, je to legitimní politický boj, mám pro něj pochopení, i když je dle mého poněkud špinavý, nicméně Hitler ví, co činí, ví to rozhodně lépe, než to víte vy. On taky nechce rozpoutat apokalypsu. On jenom dbá na zájmy svého národa. Pro to musí mít nakonec každý cizí politik pochopení, je-li spravedlivý. A to já jsem.“

„Vy nejste spravedlivý. Vy jste blázen! Vždyť jeho vojska stojí na hranicích našeho hrabství – to je to, o co jste tak stál, když jste podepisoval všechny ty smlouvy, že nás prý nechají na pokoji?“

„Situace je taková, jaká je, a jistě žádná jiná! Přiznejme si to.“

„To je moudro!“ ozvalo se z davu.

„A my se té situaci musíme přizpůsobit, vytěžit z ní maximum. Pokud německá vojska stojí na hranicích našeho hrabství, nic s tím neuděláme. Umíte tu někdo německy?“

„Ano, já,“ ozval se tajemník.

„No tak vidíte, vy máte budoucnost, budete nám tlumočit, musíme z přítomnosti německého vojska těžit, ne se jí trápit.“

„Můžeme se jim postavit!“

„To je naprostá hloupost!“ Najednou se vikomt zastavil a zahleděl se zasněně kamsi do dáli: „Víte, politika je jediný obor, který kloubí krásy vědy a umění dohromady. My jsme s panem Hitlerem jednali na všech úrovních a dělali vše proto, aby byly životy našich mládenců ušetřeny. To bylo naší naprostou prioritou. Vy chcete, abyste vy a vaši synové umírali v bahně, v zákopech, prolezlí nemocemi? To vám to nestačilo před dvaceti lety? Já ty hrůzy viděl, já stál na těch polích... To už nikdy nesmí přijít, abychom tak zbůhdarma umírali... a kvůli čemu? Kvůli Československu? My to nechťeli. My chtěli pro náš národ to nejlepší. A slavili jsme úspěchy!“

„A co říkáte současné situaci v Londýně?! Vraždí tam naše britské děti, muže mučí, střílí, odváží neznámo kam, je tam anarchie!“

„Vy jste tam byla? Byla? Byla? Nebyla? Mám pravdu? Tak sama vidíte. Odkud tyto informace čerpáte, nemám tušení, ale i kdyby tam k něčemu takovému docházelo, tak je to jistě nafouknuté. Bude se jistě jednat o drobné anomálie, které prostě není v žádné armádě možné dokonale ohlídat.“

„Potvrzují to všechny světové agentury i americká ambasáda,“ přisadil si tajemník.

„V tom případě je to jistě vyprovokované. Není zájmem německého lidu ublížit lidu našemu. My jsme s panem Hitlerem jednali na všech úrovních a on jistě proti nám nic nemá. Několikrát mne o tom osobně ubez-

pečil. Jeho sympatie k britskému lidu jsou trvalé a neměnné a veškeré kroky činí s přihlédnutím k tomuto faktu. Tudíž naše strategie mírového přístupu jistě nesla své ovoce a nesla by je i nadále, kdybychom se přizpůsobili a nekladli nesmyslný a nadbytečný odpor, kterým si sami zbytečně způsobujeme ztráty. Odpor je jen kontraproduktivní. Proto také nařizují, že tento dům bude předán do rukou německé armády bez boje, jelikož by bylo zbytečné se bránit.“

„Jste bábovka! Jestli nás chce někdo přivést do záhuby, tak jste to vy!“ zvolala dosud po straně stojící kuchařka.

Vikomt se na ni vážným pohledem zahleděl:

„Vy chcete zemřít? Jste šílený? To vám vůbec nezáleží na lidských životech? Protože přesně tam vaše úvahy vedou. K záhubě. Chcete zabít všechny ty krásné a šťastné lidi, co tu stojí kolem vás? Všechny ty, co vám bláhově věří? Chcete mít na rukou jejich krev? Němců je víc, uvědomte si to už, nebijte holí do skály v domněnku, že ji prorazíte. Je to nesmyslné, některé věci musíme přijmout takové, jaké jsou, a nebouřit se dětinsky proti nim. Tím se vždy řídila naše politika a tím se budeme řídit i my.“

„Víte vy co, pane?“ zvýšila kuchařka hlas. „Já jsem židovka! A můj muž,“ ukázala na podkoního, „jakbysmet. Oba dva židáci. Necháte nás na pospas tý jejich úchylné nenávisti?“

„Aha,“ pozdvihl obočí vikomt. Odmlčel se a navázal jakoby zcela nesouvisle: „Antisemitismus v Německu je jistě vyfabulovaný a není důvod mít z německých přátel strach. Politika appeasementu, kterou jsme prosazovali, stojí na reálných základech a má svůj význam i v dnešní době. Držme se jí tedy i nadále. Co se protižidovských represálií týče, jistě jsou značně nadsazené a na územích pod ochranou říše nebudou probíhat s takovou intenzitou. A ostatně, i kdyby, mám své známosti. Naše panství je tudíž v bezpečí. Vás,“ ukázal na kuchařku, „beru pod svou osobní ochranu.“

„Ale...“ pokusil se znovu ujmout slova Jean, leč byl razantně přerušen.

„Nechci slyšet žádná ale! Už jich bylo na jednu měsíční seanci více než dost. Jde se spát, jsou tři hodiny pryč, touto dobou má být každý v posteli. A důrazně opakuji, že nechci v tomto domě žádné provokace vůči reprezentantům německé ozbrojené moci! Dobrou noc!“

A odpochoval s mohutným dupáním po dřevěných schodech opět do své ložnice.

Je jasné, že ani Jean, ani většina služebnictva nebyla vikomtovým slovy příliš přesvědčena, a rozhodla se panství bránit před nájezdníky stůj

co stůj. Na straně odlehlé od vikomtovy ložnice dal Jean rozžehnout světla a v kovárně nedaleko za vjezdem se počalo překovávat sedlácké náčiní na zbraně. Celý dům, až na vikomtovo křídlo, byl vzhůru a vzrušeně konal veškerá opatření sloužící k ochraně domu. Podařilo se vypravit jeden vůz s dětmi směrem na sever a naopak přivést větší množství potravin potřebných pro dobu obléhání domu. Toto úsilí přerušili všichni až ve chvíli, kdy dostali zprávu, že z Lincolnshiru a Nottinghamshiru v 6:41, respektive 6:52 vyrazily německé ozbrojené jednotky, jež brzy dorazí do Hickleston Hall.

V 7:38 vzbudily vikomta z Halifaxu zvuky palných zbraní a boje, v 7:58 byl vstup do domu dobyt a zabezpečen německými jednotkami, v 8:09 se německá armáda dostala do kuchyně, kde zabavila veškeré potraviny, o dvě minuty později do zbrojnice a sklepení. V 8:18 pak do dveří ložnice jeho lordstva Edwarda Fredericka Lindleyho Wooda vstoupil důstojník Wehrmachtu provázený dvěma důstojníky SS a ke dveřím byla postavena ozbrojená stráž.

„To není možné,“ blekotal vikomt, když se doslechl, co se v době, kdy pokojně spal, událo. „Já osobně vydal příkaz k tomu, aby nebyl vašim jednotkám kladen žádný odpor, je to celé nedorozumění. Dům měl být obsazen pokojně, je to neuvěřitelné!“

„Steh auf!“ vyštěkl Němec a vikomt poslušně vyskočil z postele, jak se po něm požadovalo.

„Já jsem připraven vám být absolutně nápomocen,“ ujišťoval překotně vikomt důstojníka. „Německý národ je mým přítelem. Hlavně je naprosto nutné ušetřit životy naše i vaše.“

„Drei Menschen sind tot.“

„To je taková škoda!“ hořekoval vikomt. „Ovšem je to celé jejich chyba, neměli s vámi jít do konfliktu, mohou si za to sami,“ ujišťoval hned. „Výslovně jsem zakázal jakékoli provokace.“

„Wir wollen im Erdgeschoss eine Krankenstation einrichten.“

„Ale jistě, to nebude žádný problém. Já vždy pevně věřil, že němečtí vojáci si zaslouží tu nejlepší péči, jakou jsme schopni jim poskytnout...“

Němec ještě cosi párkrát vykřikl a pak seběhl do přízemí. Nařídil cosi jednotkám a ty začaly přízemí vyklízet. Personál postrkovali ven, nepotřebné věci vyhazovali okny. Poté dovnitř nastěhovali lůžka a upravili si prostor k obrazu svému.

Okolo dvanácté hodiny většina jednotek odjela. Zůstali jen ti, kteří obstarávali chod lazaretu, do nějž byli postupně sváženi zranění vojáci z okolí.

V tu dobu také vikomt svolal veškerý svůj personál na zahradu. Ukázalo se, že po ranní bitce zůstal mrtvý zahradník, šofér a pomocná kuchařka. Ostatní si odnesli vesměs lehká zranění, která měli provizorně obvázána.

„Tohle už přestává všechno!“ supěl vikomt. „Příkaz zněl předat dům bez boje a v míru! A vy zatím vyvádíte takovéhle dětinskosti? Uvědomujete si, co jste mohli způsobit?! Je zázrak, že to odnesli jen tři z vás. Němci vás také mohli pokosit všechny! A já bych je naprosto chápal. Veškeré mezinárodní právo by jim muselo dát za pravdu. Něco takového činit bez mého povolení za mými zády! Navíc to vrhá naprosto příšerné světlo na mou osobu a mé angažmá zde. Co si o mně teď Němci pomyslí? Situace je taková, jaká je, a žádná jiná, a my ji tak musíme přijmout! Ne před ní utíkat či s ní snad bojovat. Já osobně promluvím s panem důstojníkem Wehrmachtu a budu se snažit, aby celá záležitost byla zapomenuta, ovšem důrazně si vyprošuji, aby se něco takového kdykoliv opakovalo. Německé armádě musíme být oporou na její trnité cestě za vyšším posláním, nikoliv překážkou. Vy všichni okamžitě půjdete nabídnout své služby vojákům v lazaretu, kteří je jistě budou potřebovat.“

„A co teď máme dělat? Zabrali nám potraviny. Prý že mají svoje. A kuchařku odvedli. Nevíme, kde je. Dost možná, už je po ní. My těm všivákům pomáhat nechceme!“ ozyvalo se z davu.

„To je váš problém. Já veškerou otázku s Němci důkladně projednám, zdůrazním své styky, ale musí se opatrně, diplomaticky, to vy neznáte, vy byste se jenom mlátili, zatím buďte, pokud možno, co nejvíce nápomocní a važte si toho, že vás takto chráním! Já bych to dělat nemusel. Ale nemyslete si, že tak snad činím z nějaké náklonnosti k vám. Nene, nic takového. Dělán to jen ze své úcty k hodnotě lidského života, ačkoliv váš, tak prašivý a podřadný, za to jistě ani nestojí.“

Odkášlal si.

„Pochopte, že mi vždy šlo o blaho této země! Aby byl náš lid v bezpečí a teple! Jste sobečtí individualisté a lidská havěť!“ řval.

Pak si znovu odkášlal, tentokrát trochu déle a důkladněji a nasadil smířlivější tón.

„Pan říšský vůdce ví, co dělá, a situaci má pevně v rukou, jak jsem se o tom ubezpečil telegramem s říšským ministrem zahraničí panem Ribbentropem. Pro britský lid chce jen to nejlepší. Važte si jeho mimořádné ochoty.“

A zavelel rozchod.

Ti zasvěcenější však věděli, že telegrafické spojení již od noci nefunguje, protože Jean nechal preventivně v celém okolí přestříhnout dráty.

„Víte, já byl vždy toho názoru, že je zbytečné proti německé armádě v celé její síle bojovat, a že je lepší se předem přizpůsobit a šetřit tak životy jak naše, tak i životy statečných německých vojáků. Ostatně situace, je taková, jaká je, a žádná jiná, jak jistě chápete,“ mudroval zhluboka dýchaje vikomt, zatímco běhal po tenisovém dvorci a podával dvěma Sturmbannführerům SS jejich tenisové míčky.

„Gut gesagt,“ pravil jeden mezi dvěma elegantními forhendy.

Větrík mírně pofukoval a občas odnesl něco březového listí. Byl krásný den. Slunce svítilo a smálo se na tu malebnou krajinu.

„Nevíte, co se stalo s naší kuchařkou? Prý ji vaši vojáci kamsi odvedli.“

„Ach, Sie meinen die Jüdin?“

„Ano, tu židovku.“

„Sie ist tot.“

„Ale?! Jak si to můžete dovolit?!“ zařval vikomt a zastavil se ve svém běhu. „To je neslýchané, byla to výjimečná žena. Nemůžete ji jen tak zabít!“

„Sie war menschlicher Abfall. Genau wie du,“ pravil Němec ledově a nadhodil podání.

„Lidský odpad? Co tím myslíte? Ale já zde mám pořád určitou moc, určité slovo, jsem radním místní rady, byl jsem ministrem ve vládě Jeho Veličenstva! Jsem význačný muž. Jednal jsem s panem Hitlerem.“

„Ja? Es interessiert mich nicht,“ zdvihl tázaný lehce obočí a dál se věnoval hře.

„Alle Rechte werden Ihnen genommen und auf die deutschen Offiziere übertragen,“ pravil druhý.

„Takže vy mě chcete připravit o mou pozici? Já jednal s panem Hitlerem! Já opakuji – já znám osobně pana Ribentropa! Okamžitě toho nechte, to je neslýchané zasahování do našich záležitostí!“

„Willst du auch sterben?“ uchechtli se.

„Ne, prosím,“ svěřil vikomt hlavu. Chvilí tak hleděl na trávník a pak se znovu ozval: „Já bych se vás rád přeci jen zeptal, skutečně pokorně, jak by bylo možné něco takového, víte, co myslím, odčinit? Jak tento zločin na německém lidu napravit?“ Vypadal skutečně smutně, když tak na ně valil ty své veliké modré oči, až se ho jednomu z těch důstojníků zželelo.

„Du kannst meine Schuhe lecken,“ pravil velkopansky.

Vikomt padl k zemi a oblízl mu s veškerou péčí boty od špiček až k patám. Němec ho za to odměnil ranou přes záda. Vikomt zavzlykal štěstím.

„Ještě něco mohu udělat pro velký německý lid?“

„Jawohl. Wir brauchen der erste Stock.“

„I první patro?“ zakoktal vikomt.

„Ja.“

„Ale kde budu – kde budu žít? Na půdě?“

„Ja.“

Vikomt hořce polkl, poté srazil podpatky a zasalutoval.

„Pro pana Hitlera a jeho veličenstvo krále!“

A chtěl odejít. Němec ho však zastavil.

„Der König ist tot.“

Vikomt se otočil se slzami v očích a pomalu se vydal k domu.

„Noch eins: proklamiere,“ volal za ním Němec, „Lang lebe der König!

Unser Führer, Herr Hitler.“

Vikomt došel k domu a přivolal Jeana.

„Plní všichni mé příkazy?!“

„Do nejmenších detailů,“ odvětil Jean kysele.

„Nedělejte si ze mne legraci?! Kde jsou všichni?“

„Kuchařku i s jejím mužem zastřelili, služky znásilnili, zvěř snědli. Stále trváte na tom, že jsme se neměli bránit?“

„O kuchařce už vím... Říkáte, že i Alfred je mrtvý?“

„Ano, pane. A služebnictvo má hlad. Tři už utekli dál na sever, ti, co mají příbuzné v zahraničí, se na to chystají. Je to nejrozumnější.“

„Nebud'te sprostý,“ vybuchl vikomt. „Situace je taková, jaká je, a žád-ná jiná, musíme se přizpůsobit. Je to celé politováníhodné, ale víc toho neuděláme. Vyklid'te první patro.“

A v Jeanovi se v tu chvíli cosi přepnulo – už to nebyl ten starý dobrý Jean – a on vybuchl: „Jste bezpáteční svině, Sire! Kolik vám Němci dávají za to, že jim tady takhle poklonujete? Je to pro vás cennější než vaše důstojnost?! Pokud jste tedy někdy nějakou měl, že. Já odsud odcházím, myslel jsem, že máte aspoň kouska citu v těle.“

Otočil se na podpatku a odešel středem trávníku pryč. Nejprve za zele-navým obzorem zmizely nohy, pak trup, ramena a nakonec i temeno hla-vy. Jean byl navždy pryč a vikomt si uvědomoval, o kolik přišel. Ale co, už bylo pozdě. Ostatně: situace je taková, jaká je, a žádná jiná, jak vždy říkal. A něco na tom okřídleném úsloví jistě bylo.

Další den přišel nový požadavek. Vyklidit i druhé patro. Vlastně jen tu zaprášenou půdu, co už zbývala. Přijede vyšší důstojník, zabere apartmá, všechno se zase musí přesouvat. Vikomt byl vystěhován na střechem.

„A co tu mám dělat?“ volal dolů.

„Die Wahrreit predigen! Ruhm der Reich!“

Vikomt si stydlivě odkašlal. Nechtělo se mu. Varovný výstřel z pušky těsně podle jeho těla však jeho názor obrátil. Koneckonců, dělal to vše proto, aby zachránil lidské životy. Nebylo na tom přeci vůbec nic špatného. Pan ministerský předseda by jej jistě pochválil. Dělá to pro krále. No dobrá, ten je sice mrtvý, ale jistě by souhlasil s tím, že je nutné toto pro blaho lidu učinit. Jedná se vlastně ve svém důsledku o dotaženou politiku appeasementu a ukazuje to její potřebnost v dnešní době. Jedině politika appeasementu totiž vede k dobrým vztahům mezi národy a má šanci zachránit lidstvo před zničením.

Ještě pevněji tedy objal hromosvod a několika chvaty se přesunul ke komínu. Na hnoji pod ním se zrovna válel jeho oblíbený ušák, ve kterém ještě před časem seděl. Ach ano, byly tři hodiny v noci a Jean, ten statečný Jean, mu navrhoval se bránit. Bylo to dětinské, leč... Ale nemá cenu plakat nad rozlitym mlékem. Zhluboka se nadechl a zvolal:

„Situace je taková, jaká je, a žádná jiná,“ neslo se krajinou. „Musíme se přizpůsobit! Nemá cenu vzdorovat. Německý lid to s námi myslí dobře! Pan Hitler má blaho britského lidu na srdci každým dnem! Hitler... je gentleman.“

Agáta Bártková

Sedmá noc

První noc

V jeskyni jim obvykle svítila jen jedna baterka, kterou měl v ruce vždy ten, kdo byl na řadě. Baterka mu svítila do obličeje a to celou tu hrůzostrašnou historku dělalo ještě strašidelnější. Korunu tomu nasadil vždy Tomáš, který se někde ve tmě schovával a pak na ně vybafl. Většina už si na to zvykla, mimo Amélie, která pokaždé úděsem vykřikla. Markéta ho napomínala a on se jí s posměchem a slovy „jak si přejete, madam,“ poklonil, ale příště to udělal znova.

Dnes však od začátku bylo jasné, že je vše jinak. Všichni přišli včas a jeden přes druhého se překřikovali.

„Viděli jste, co se stalo?“

„Dávali to ve zprávách, všude tma. Byla to poslední věc v televizi, než ji vyplí...“

„Myslíte, že starosta říkal pravdu? Že neví, co se děje?“

„Můj táta nelže! A rozhodně ne v přímém přenosu v televizi.“

„No, Amélie, ale co kdyby ano? Někdo ho podplatil?“

„Podplatil ho snad ty, že to navrhuješ, Tomáši?“

„Ne, jenom podotýkám...“

„Ale však jste viděli, jak vypadal... Starostí už měl dost.“

„Říkal něco ještě doma?“

„Já nevím... Nechtěl o tom se mnou a mámou mluvit. Zavřel se do svojí pracovny a pořád někomu volal.“

„Vám neodpojili elektřinu?“

„Fráňo! Vždyť je to přece starosta.“

„A co jako? Jenom se zajímám o to, proč má starosta takové výsady...“

„To nejsou žádné výsady. Snaží se vyřešit státní krizi.“

Nastalo ticho.

„Takže ono se to stalo i někde jinde?“

Amélie přikývla. „Stalo se to po celém světě.“

Druhá noc

Následující večer museli čekat na Roberta. Tomáš už chtěl začít bez něho, ale Fráňa ho zastavil.

„Omlouvám se, máma mě nechtěla pustit,“ říkal, když dorazil.

„Slyšeli jste, co dnes říkali v rozhlase?“

„Zopakovali jen to samé. Vsaďím se, že nemá absolutní tušení, co se děje.“

„Anebo nám to nechce říct.“

Amélie po Tomášovi vrhla ostrým pohledem. „Můj táta celý den pracuje, snaží se to vyřešit, ale...“

„Ale přece...“

„Tomáši, buď zticha!“ okřikla ho Markéta a on zmlkl. Nikoho jiného by neposlechl.

„Už budu muset jít. Mámě nebylo dobře, tak nechci tátu a sestry nechávat dlouho samotné doma,“ řekl Fráňa.

Markétě to nedalo, nechtěla, aby šel domů sám a utíkala za ním.

Třetí noc

Tuto noc se všichni sešli včas a mělo to svůj důvod.

„Viděli jste ty vojáky? Obcházeli celé město...“ říkal poděšeně Robert. „Snad nebudou lézt do domů, nevím, co by proti nim máma zmohla.“

„Přece tady nemohou být proto, aby někomu ublížili,“ namítla Markéta.

„To by ses divila,“ odfrkl si Fráňa. „Měli i pušky, na co asi?“

„Na zklidnění nepokojů, musí tu přece udělat pořádek.“

„Tobě to snad nevadí, Tomáši, že po celém městě chodí banda ozbrojených chlapů a navázejí se do koho můžou?“ Nela se zamračila. „Děda se snažil sehnat něco v obchodě a oni ho nechtěli nikam pustit. Neměli žádnou pitnou vodu... A ten voják mu začal vyhrožovat tou zbraní, že dovnitř obchodu nemůže. To vám přijde v pohodě?“

Všichni zavrtěli hlavou, kromě Tomáše. „Obchody už jsou úplně vybra-kované. Musí udělat pořádek, rozdat příděly.“

„Neříkej mi, že je snad bráníš, Tome,“ zavrtěl Fráňa nevěřičně hlavou.

„Tak ať nám řekne Amélie, co ví,“ navrhl Hynek.

Dívka na ně vykuleně hleděla. „Táta říkal, že jsou tu proto, aby nám pomohli a vyřešili to.“

„A my to sami vyřešit nemůžeme?“ Fráňa se rozmáchl pažemi. „Zakázali dědovi Nely, aby si vzal aspoň trochu vody. Vodu však potřebujeme

a co máme dělat, když nám z kohoutků neteče? Začnou se ty zákazy snad vztahovat i k něčemu jinému?“

Ticho.

„Půjdu už domů, rodiče o mě budou mít strach,“ řekla Markéta.

„Doprovodím tě,“ nabídl se ihned Fráňa.

Markéta na sobě cítila Tomášův pohled.

Čtvrtá noc

Robert nepřišel. Zpočátku na něj čekali, ale marně.

„Zmiňoval se ve škole, že už ho možná máma nepustí, ale... Myslel jsem, že přijde,“ namítl Hynek. Už jich nebylo sedm, ale šest. Konec setkávání a vyprávění strašidelných příběhů. Teď už si však žádné vyprávět nemuseli, když se jeden odehrával přímo za hranicemi jeskyně. Markéta si moc přála vrátit se do světa před tímto.

„Přece se na nás nemůže vykašlat,“ namítl Nela. „Už je to tak dlouho, co...“

„Nemůže ho přece nutit, aby tady chodil, pokud nechce...“ Tomáš pokrčil rameny.

„Tohle není o tom, jestli tu chce chodit, nebo ne. Jeho máma má o něj strach. A to znamená, že má důvod, že tam venku se děje něco hrozného. Ti vojáci tomu rozhodně nasvědčují.“

„Viděla jsem, jak zmlátili nějakého chlapa!“ vykřikla Nela. „Za jak dlouho si to dovolí na někoho jiného?“

„Ale vy pořád nevidíte, že se nám snaží pomoci! Zmlátili ho, protože kradl...“

„A jaký to je důvod někoho mlátit?“

„Fráňo, jsou tu nějaká pravidla, která by se neměla porušovat...“

„Ale odkdy za porušení pravidel musí člověku sebrat jeho důstojnost?“ namítl Markéta.

Tomáš se na ni zahleděl, zmaten, že vůbec promluvila. „Takže ty jsi na jeho straně?“

„Na jaké straně, proboha, o čem to mluvíš?“

„Myslel jsem si, že jsi jiná,“ odfrkl si a odešel.

„Co s ním proboha je...“ zavrtěla Nela hlavou.

Markéta na sobě cítila Fráňův pohled. Vyhnula se mu a podívala se na Amélii. Oči jí tékaly po jeskyni a její paže se ztlačně trásly. Byla nervózní. „Je všechno v pořádku, Amélie?“

Amélie na ni vrhla pohled. „A-Ano, samozřejmě.“

„Jsi si jistá?“ Hynek se na ni nejistě podíval. „Nevypadáš tak.“
„Ano, jsem... Táta má o mě určitě strach, měla bych jít domů.“
Než ji kdokoliv stihl zastavit, zmizela z jeskyně.

Pátá noc

Čekali na Amélii. Markéta však měla špatné tušení, které potvrdila Tomášova slova.

„Amélie nepřijde. Společně s rodiči uprchla.“

„Zbabělec!“ odfrkl si Hynek.

„To by starosta přece neudělal!“ bránila ho Nela.

Tomáš s úšklebkem pokrčil rameny. „Mám své zdroje.“

„A jaké ty zdroje jsou, Tomáši?“ Fráňa se napřímil a pohlédl mu do očí.

„Proč bychom ti měli věřit?“

„Na tom přece nezáleží...“

To zaujalo Markétinu pozornost. „Proč by na tom nezáleželo?“

Tomáš se jí odmítal podívat do očí.

„Markéta se tě na něco zeptala, Tome,“ procedil Fráňa mezi zuby.

„Mí bratři.“

Nela zalapala po dechu. „Takže ti muži v uniformách byli tví bratři?“

Markéta se na něj podívala. „Tví bratři jsou vojáci? Ti samí vojáci, co mlátí malé děti a babičky, co nám zakazují vycházet z domu, co sledují každý náš krok?“

Ticho.

„Vypadni...“ zašeptal Fráňa a zvýšil hlas. „Vypadni odsud! Plánuješ už si snad, až udáš nás?“

„Co proti tomu máte?“ divil se Hynek. „I můj táta se k nim připojil. Snaží se nastolit pořádek.“

„Ubližováním jiným lidem? To snad myslíte vážně?“

„Myslím, že mezi námi už nemáte co dělat,“ procedil Fráňa mezi zuby.

„A co mi snad uděláš? Mám snad svým bratrům říci...“

Tomáš ani nestihl větu dokončit, protože Fráňa mu vrazil pěstí. Tomáš se s nadávkami napřáhl k odplatě, ale Markéta ho chytila za paži a zabránila mu v tom.

„Ne. Nebudete se prát.“

Tomáš si odplivl na zem a beze slova zmizel, Hynek v těsném závěsu za ním. Nela musela jít domů, aby o ni prarodiče neměli strach.

„O čem to mluvil?“ zeptala se ho hned, když osaměli.

Neodpověděl.

„Fráňo...“

„Mám hrozný strach... On mě viděl.“

„Kdy tě viděl?“

„Dneska. Máma se horší, nevíme, si rady... Ukradl jsem léky, myslel jsem si, že tam nikdo není, jenomže... Byl tam on. Uklidňoval jsem se. Ale jeho starší bratři jsou vojáci a on se k nim také může připojit... Co se mnou udělají? Zavrou mě, či něco horšího?“

„Musíme něco udělat, musíme...“

„Viděl jsem vás dneska ve škole. Držel tě za ruku.“

„Říkal mi, ať se od tebe držím dál. Dávám si na tebe pozor.“

„Líbí se ti?“

Zavrtěla hlavou.

Teprve teď se na ni podíval a usmál se.

Stiskla mu dlaň. „Něco vymyslíme.“

Šestá noc

Markéta nervózně přecházela od jedné stěny jeskyně ke druhé. Neustále kontrolovala čas a srdce jí prudce bušilo. Už tu měl dávno být.

Srdce se jí zastavilo, když zaslechla kroky. „Fráňo?“

„Fráňa nepřijde.“

„Nepřijde?“

Nela sklopila pohled. „Dnes si pro něj přišli do školy.“

„V-Vojáci?“ zakoktala se.

Přikývla.

„Ne, ne, ne...“ Padla na zem a obličej si schovala v dlaních.

„Nezjistila jsem, co se s ním má stát. Zatím je zavřený, ale třeba je tam ještě šance na záchranu...“

Sedmá noc

Fráňův obličej, milý, starostlivý, pěkný, jí vyvstával před očima. V posledních okamžicích života, před tím, než na něj namířil tu pistoli a spustil spoušť.

Vyčítala si svou zbabělost, jenomže ona měla pozici, kterou nemohla ztratit. Fráňovi a Nele to bylo jedno. Jenomže jí? Markéta měla rodiče, prarodiče, malou sestru, o kterou se musela starat. Nemohla si dovolit se vzpírat.

Byla zbabělec nebo hrdina? Čím jsou určováni? Ona ale přece bojovala za to správné, za svou rodinu, musela si vybrat.

Chtěla ho zachránit, samozřejmě, že chtěla. Ale...

V mysli jí vyvstal jeho obraz. V uniformě, stejně jako jeho bratři. Pistole zastrčená za opaskem. Díval se na Fráňu s takovou nenávistí, říkal jí, ať od něj ustoupí, pustí jeho dlaň. Když vytáhl tu zbraň a namířil ji na ně, udělala to. Utekla.

Zbabělec.

Ta rána z pistole jí stále hrála v uších. Slyšela to tělo dopadnout na zem a zajíkla se. Tekly jí slzy. Litovala toho činu, ale udělala by ho znova.

„Vybrala sis špatnou stranu,“ řekla jí tehdy Nela, která na ně čekala. Dívala se na ni s takovou nenávistí, jako u ní nikdy neviděla.

Dnes v noci, v jeskyni, však dospěla k rozhodnutí. Nebyla zbabělec, vybrala si správně. Ta samota v temné jeskyni na ni doléhala a vydala se na cestu domů, kde na ni čekal její voják.

Próza 20 - 24 let

Katrin Unarová

Růžové střepy

Nové začátky měla vždycky ráda. Dávaly jí pocit nepopsanosti a svobody. Svobody vybrat si, kým chce být – nebo aspoň kým chce, aby si ostatní mysleli, že je. Měla s tím bohaté zkušenosti. Tentokrát ale bude sebevědomější – ukáže, že má nadhled a nic ji nerozhodí. Bude člověkem, o kterého se zaměstnavatelé poperou a s nímž budou všichni kolegové chtít trávit přestávky na oběd. V náznaku úsměvu zvedla koutky a rozhlédla se okolo. Nové město – nový život.

Nejradši měla tu fázi, kdy se jí všechno zdálo nové a neokoukané. Touto ulicí procházela teprve potřetí od doby, co se sem přistěhovala, a stále ji překvapovaly detaily, kterých si předtím nevšimla. Třeba nápis na popelnici – Ztracená 35. Zdálo se jí to poetické. Zároveň jako by to vystihovalo její aktuální životní pocit. Kdyby bylo číslo o něco menší, v době novinových seznamek by si to mohla napsat do inzerátu.

– Anebo na náhrobek.

Strčila mrznoucí prsty do kapes a trochu přidala do kroku.

Na budově vpravo se loupala omítka. Ve stydlivém paprsku raně jarního slunce jí to připadalo svým způsobem krásné, stejně jako čerstvě vypadající černé graffiti mezi okny. V přízemí domu se nacházel obchod s CBD a kavárna a ve vyšších patrech nejspíš kanceláře nějaké reality. V jednom z oken zahlédla před záclonou sochu Buddhy, kaktus a termosku. Kancelář nějaké silnější paní s nevkusnými, těžkými náušnicemi, která chce působit tajemně a ezotericky, ale nosí si do práce v krabičce sekanou a kyselé okurky.

Nakrčila nos.

Na dveřích dobročinného občůdku na druhé straně ulice visela cedule zavřeno a v křídové šmouze na veřejích mohla s trochou fantazie rozeznat nápis K+M+B. Na parapetu okna seděl holub. Když ho mýjela, poplašeně sletěl na chodník z kočících hlav.

Došla k historické budově na konci ulice, na jejímž rohu si všimla malého chrlíče, rozšklebené dračí hlavy. Postavila se na špičky a natáhla se nahoru, aby se konečky prstů dotkla jeho (asi) brady. Přinese jí to štěstí?

Na pohovor došla o deset minut dřív. Zatímco se představovala, přemýšlela nad anatomií draků.

„Ozveme se vám.“

Když cestou zpátky mījela chrlič, zaklonila hlavu. „Vždyť je to čelist!“

Zachvěla se zimou.

...

Mám pocit, že se vznáším. Ta svoboda, nezávislost... a ty vysoké budovy! Jsem nadšená. Konečně jsem vypadla z gymplu a z toho zapadákova a můžu začít žít. Studovat. A taky víc malovat. Jako bych najednou mohla všechno. Připadám si jako jedna z těch blech ve skleničce, které byly celý život zavřené pod víkem. A to právě teď zmizelo!

Velkoměstská energie do mě proudí a já ji nasávám a v úžasu se otáčím po každé tramvaji. Ještě jsem si nezvykla, že se můžu nechat svézt skoro kamkoli. A co teprve metro! O mé sladce růžové brýle mě zatím nepřipravily ani tlačící se davy a pochybná individua.

Mám prý snít bez hranic. Taky že sním, někdy až moc. Zdá se mi, že se přede mnou otevírají tisíce cest, z nichž každá je stejně barevná. Nemůžu se dočkat na dlouhé cesty kolem světa, krásný byt někde na Novém Zélandě, zelené louky s chlupatými krávami nebo cokoli jiného, co budoucnost přinese. Na to, až lidi objeví moje obrazy a v nich něco, co je přesahuje, co je inspiruje, aby byli lepšími lidmi. Něco, co je postaví na nohy – anebo posadí na zadek. A co budou chtít mít na zdi v obýváku – hned naproti televizi a kytce s dlouhými listy. Jednou to přijde, vím to. A pak – pak budu šťastná.

...

Neozvali se. Postávala na zastávce a znovu kontrolovala e-mailovou schránku. Co když se stala nějaká chyba? Co když posledních jedenáct pečlivě vytvořených e-mailů zapadlo někam do spamu? Nebo že by její životopis nikoho neoslovil? Mladá, perspektivní žena s titulem, nějakými zkušenostmi, znalostí čtyř jazyků... Copak to nestačí ani na blbé Nemáme zájem?

Sklopila pohled ke svým botám. Začátek března je na tenisky asi brzo, řekly by její ztuhlé prsty, kdyby se jich zeptala. Osoba vedle na tom byla se svými černými kozačkami na podpatku o něco lépe. Elegantní, ambi-

ciózní a určitě o dost úspěšnější žena, která získala místo přes jednoho ze svých mnoha obdivovatelů, má moderní byt a strach ze řízení.

Zavrtěla hlavou.

Pomalu se začalo stmívat. Minuta do příjezdu autobusu číslo šest. Zítra ji čeká šestý pohovor od té doby, co se sem přistěhovala. Zatím poslední. A pak? Jak dlouho ještě zvládne to věčné spamování firem a propagování sebe samé? „Proč bychom měli vybrat zrovna vás?“ Tato slova měla vyrytá v mysli, tlačila na ni a promítala jí na vnitřní stranu víček desítky obličejů lidí, kteří by byli trpělivější. Stablnější. Schopnější. Kteří se za poslední rok dvakrát nestěhovali a třikrát neměnili práci. Kteří by pořád před něčím neutíkali... – A kteří by se taky uměli normálně obout a nemrzli tady jak pitomci! Bong! Nakopla prázdnou petku váleající se u koše.

Mezitím se kolem ní objevila spousta dalších bot, jenom černé kozačky už nikde neviděla. Náhle ji ovanul teplý závan doprovázený hlukem motoru a pachem z výfuku.

Zvedla hlavu – tak akorát, aby zahlédla vzdalující se červené číslo šest.

Zdálo se jí, že na ni posměšně mrklo.

...

Nový Zéland je nádherný. Na fotkách sice vypadal líp, ale ještě mám dost času, abych to tady pořádně prozkoumala. Dneska nastupuju jako pokojská ve čtyřhvězdičkovém hotelu. Je to pro mě první full time job a můj bakalářský titul tady zatím ještě nikoho nezajímal. Studium je pro mě už uzavřenou kapitolou – pěknou i pěkně náročnou. Teď teprve začíná ten opravdový život.

Jo a prodala jsem první obraz! Namalovala jsem ho na začátku třetáku na výšce. Je to abstrakce na plátně, mísí se v něm všechny možné odstíny zelené s prvky teplé žluté a tyrkysové. Pojmenovala jsem ho Volání a myslela při tom na to, co mě čeká za rohem – hned za dveřmi jménem státnice.

Minulý týden si ho odkoupil známý od strýce – prý do kanceláře. Hned potom jsem odletěla na Zéland. Ne že by mi tento „kšeft“ uhradil letenku, to vůbec – padly na ni skoro všechny moje úspory z brigád. Ale neskutečně mě to povzbudilo v mém tvoření. Nemůžu uvěřit, že můj obraz, barvy vyplivnuté mou duší na plátno, část mě (!), bude teď viset u někoho v kanclu.

Trošku mě to děsí, ale to k tomu asi patří.

Ocitla jsem se za rohem a už mi nic nebrání překročit práh a rozběhnout se za štěstím. Už je blízko. Vím to.

...

„Omlouvám se, ale už musíme zavírat.“

Neslyšela. Zasněně zírala na tu zvláštní změť barev a představovala si, že se utápí v tom divokém, ale přitom jaksi hladícím víru. Před chvílí se spontánně rozhodla, že si zkusí spravit náladu, a tak, místo aby počkala na další autobus, nakoukla ještě rychle do galerie kousek od zastávky.

Couvla o pár kroků. Jako by se barvy na obraze nepřestaly přelévát. V popředí malby, úplně dole, rozeznávala něco jako temné spáleniště a v dálce, za trnitými větvemi, prosvítalo něco. Barevný jas, krása, živé, nadpozemské světlo, za jehož jednotlivými vrstvami tušila obrysy nějakých tajemných bytostí. Nebo to byly siluety stromů? Jako by ji to uvrhlo úplně do jiného světa.

„Paní? Slečno? Lituji, ale už budete muset jít. Zítra otevíráme zase v devět.“

„Určitě... Omlouvám se...“

„Nic se neděje, můžete přijít zase zítra. Na shledanou.“

„Počkejte, prosím vás, ten obraz... Jak se jmenuje?“

„Vždyť to tam máte napsané. Una nuova speranza, je to od italského autora, ale kdybych tak tušil, co to znamená... Něco nového asi...“

„To nevádí, děkuji vám, tak na shledanou.“

Dobře věděla, co to znamená.

Ještě ten večer si koupila bílé plátno. Nemalovala už hrozně dlouho.

...

Letíme do Milána. Ze Zélandu je to štreka, ale je načase, abych poznala Ricardovy rodiče. V Evropě už zůstaneme – minimálně příštích několik let. Kdoví. Ric se mě pořád ptá, jestli se těším. Těším, ale mám trochu strach z jeho italské rodiny. Prý moc nemluví anglicky. A taky jsme se ještě nedohodli, kde se chceme časem usadit. Já už začínám trochu postrádat ty naše české kopečky... Poslední dobou mi na mysli vyvstává taková představa – obraz prosluněného bytu s výhledem na les, zažloutlá mikrovlnka a příjemná vůně čerstvého domácího chleba. Ještě horkého. Je to čím dál konkrétnější – a taky neodbytnější. Ale zatím jsem se o tom nezmínila. Ric mě ještě v letadle zkouší z italských frází. Nevím, jestli

mu jen nebyl dán pedagogický talent, nebo jestli jsem já takové poleno, ale po příletu jsem schopná si vybavit jen buon giorno...

...

Domů došla za tmy. Hodila na pánev vajíčka a sledovala, jak okraje bílku zlátnou. Syčení a tiché praskání rozpáleného másla ji zvláště uklidňovalo a dodávalo jí pocit domova. Pocit, který za posledních několik měsíců téměř zapomněla. Sedla si na podlahu a zády se opřela o dřevěnou skříňku, zatímco čekala na svá volská oka. V bytě bylo všechno dřevěné, což mu dodávalo útulnost. Sehнала ho přes známé a nájem zatím platila z rezervy, která jí pomalu začínala docházet. Veškeré naděje vkládala do zítřejšího pohovoru. Co bude potom? Na to teď myslet nezvládla. Není si jistá, jestli by unesla další zklamání. Když z toho nejtvrďšího se ještě pořádně nevzpamatovala – i když už je to víc než rok.

Zavřela oči a hluboce se nadechla. Do nosu jí pronikla vůně mírně se připalujícího tuku...

...

Ricardo mě překvapil. Na svatební cestu mě vzal do Maroka. Všechno zařídil, do detailu naplánoval a vyšel mi maximálně vstříc. Možná chtěl zčásti odčinit, že jsem mu ustoupila a souhlasila, že zůstaneme v Itálii a nastěhujeme se do domku jeho rodičů na okraji Milána. Někdy si říkám, kde je ta hranice, kdy je člověk ještě ochotný pro milovaného něco obětovat, ale ve výsledku by oběma bylo lépe, kdyby se rozdělili a šli si každý vlastní cestou... – Dost už, Evo! Nejradši bych při takových myšlenkách vlepila svému sobeckému já jednu výchovnou facku. Mám Ricarda nade všechno ráda a z lásky k němu jsem se pro to sama rozhodla. A navíc – která holka by mohla snít o docela pěkném baráčku v Itálii, navíc jen dvě hodinky od moře? Z představy mé vytoužené budoucnosti sice vymizel výhled na les, zato přibyla kupa dětí, které nadšeně pobíhají po pláži a házejí si nafukovacím plameňákem. O to víc důvodů péct vlastní chleba! Konečně vím, co v životě chci. Kdykoli teď zavřu oči, vidím slunce a jsem šťastná.

...

Někdy se člověk probudí s vědomím, že dnešek bude dobrý.

Eva takové ráno nezažila už několik měsíců. Přesněji šestnáct měsíců a tři dny – počítáno ode dne, kdy se ještě za tmy sbalila a se dvěma kufry a kruhy pod očima nadobro opustila Itálii.

Ještě dost živě má v hlavě jejich poslední hádku, a i když se ji několikrát snažila vytěsnit, některá slova se zapomenout nedají.

„Já žádný haranty nechci, rozumíš? A nikdy chtít nebudu. Prostě se s tím smiř. Buď ráda, že máme barák, dvě auta... dokonce i ten blbý bazén, jen kvůli tobě! Co by za to jiná ženská dala? Copak ti to takto nestačí?

...Veronicu do toho netahej, vždyť o nic nešlo... To jste vy Češi všichni tak omezení?... Chci svobodu, svo-bo-du – ale ty beztak ani nevíš, co to znamená...”

Toho dne pochopila, že některé střepy se už slepit nedají.

Obzvlášť ty přesládle růžové...

Ale dneska, poprvé po šestnácti měsících a třech dnech, se probudila s úsměvem. Možná proto, že do jejího okna zavítaly paprsky březnového slunce, zalily celý pokoj teplým světlem a ještě v polospánku jí ozářily víčka. Nebo proto, že večer poprvé po dlouhé době vezme do ruky štětec a vrátí se k malování. Pár nápadů už by měla...

Cestou na pohovor měla čistou mysl. Věděla, že právě dnešek je ten dobrý den. Když mījela Ztracenou popelnici a šklebícího se draka, musela se pousmát.

Nové začátky měla přece vždycky ráda.

Natáhla do plic chladný ranní vzduch a jemnou vůni přicházejícího jara, novosti a ještě něčeho... něčeho povědomého. Zastavila a rozzářily se jí oči.

– Zdálo se jí to, nebo někdo právě pekl domácí chleba?

Tomáš Johaník

Nosorožec

„Za mou mnohaletou kariéru jsem inscenoval bezpočet experimentálních operací všeho druhu. Kdybych si však měl vzpomenout na jednu, která stále upoutává mou pozornost, šlo by právě o tuto:“

Setkala se s ním na jednom studentském večírku. Stál opuštěně v rohu a cucal pivo z plastového kelímku. Jako by jí něco našeptávalo, že tohohle kluka by za každou cenu měla znát. Studoval právo, metr osmdesát, bílá košile mu obepínala prsní svalstvo. Na čele se mu leskly kapky potu. Nechápala, proč je tu kluk jako on naprosto sám. Jediným myslitelným ospravedlněním jeho osamělosti byl osud. Právě ten rozhodl, že tito dva lidé se dnes mají setkat. Jako zapovězené orákulum: „Tenhle kluk žije jen pro tebe.“

Zatím někde v Africe. Na rozlehlou krajinu září slunce. Mouchy chčipají vedrem. Nad Zambezi. Ženy nosí vědra s vodou. S cholerou. Dánsně jim ustupují. Děti i dospělí muži ustupují. Před vesnicí obrovské zvíře.

Všechno šlo zvlášť rychle a lehce. Zamilovali se do sebe téměř okamžitě a hlasitě se smáli tomu, že ani jeden nevěří na lásku na první pohled. Sice mu to nikdy nepřiznala, ale ona nevěřila na lásku vůbec. Až dokud nepotkala jeho. Brečel na pohřbu její mámy, i když ji nesnášel, poslouchal, když mluvila, hezky se oblékal, uměl tancovat salsu, fandil jejímu cíli stát se medicíkou. Vše poprvé. První takový. První svého druhu. Její první. Láska. První láska.

JSEM ČLOVĚK, JSEM JOHANA, JSEM JÁ

Jednu noc. Asi rok od jejich setkání. Ležela na jeho krásných prsou. Dýchala jeho dech. On dýchal její dech. Šeptal ji tu noc do ucha.

„Johano.“

„Adame?“

„Můžu ti něco říct?“

„Můžeš mi říct cokoli, Adame, víš, že mi můžeš říct cokoli,“ usmála se přívětivě.

„Nesmíš se mi za to smát!“ snažil se nasadit žoviální tón.

„Nebudu, slibuju.“

„Nikdy jsem to nikomu neřekl. Víš, proč mám na žebrech vytetovaného nosorožce?“ zavrtěla hlavou na důkaz nesouhlasu. Prstem obtahovala obrys zvířete na jeho nahém těle. „Nevím, čím to je, ale. No, prostě nosorožci. Oni mě nějak vzrušují. Ty víš... sexuálně. Je to trapné, já vím. Mám to tak od mala. Na internetu jsem nenašel nikoho, kdo by to měl stejně jak já.“

Jen těžko potlačovala smích.

„To nevádí, vždyť je to roztomilý. Jsi takový můj *rhinofil*,“ nemohla přehlédnout jeho zklamaný výraz.

„Nic na tom není. Vážně. Spousta lidí má nějaký neortodoxní fetiš. Mám tě pořád stejně ráda.“

JSEM ČLOVĚK, JSEM JEHO, JSEM JOHANA

Neexistuje více bezprecedentní lékařský experiment, který byl v novodobé medicíně proveden. Přišla za mnou po jedné z mých přednášek. Nejprve jsem se domníval, že si ta dívka ze mě pouze střílí, poté, že je padlá na hlavu. Až po mnoha našich intenzivních rozhovorech jsem pochopil, jak smrtelně vážně celou tuto věc myslí. Pustili jsme se spolu tedy do práce. Podrobně jsme se zabývali genomem nosorožce, analyzovali genetické kódy determinující jeho charakteristické rysy, jako je silná kůže, rohový výběžek a svalnaté tělo. Používali jsme biomateriálovou technologii k vývoji syntetických tkání a orgánů, založených na struktuře těla nosorožce pomocí pokročilých bioprintingových metod. Naše poznatky byly na míle vzdáleny standardizovanému výzkumu a skutečné vědecké práci, ale zároveň bylo možno je považovat v naší věci za dostačující.

Milovala ho. Každé odmítnutí, každý zmařený vztah, každé zlomené srdce. Všechno to ji připravovalo na rozhodnutí, které stálo na počátku diametrálního odklonu od dráhy, kterou se její život vyvíjel. Milovala jeho a milovalo vědu. Chtěla překročit lidské možnosti, chtěla dokázat něco velkolepého a chtěla to dokázat pro něj. Navštívila doktora Rennera. Experimentálního chirurga, kterého znala z univerzitních přednášek. Po dnech jejího přemlouvání a jeho skepticismu se konečně shodli, že zkusí nepředstavitelné. Udělat z Johany nosorožce.

Kleknou si. Všichni. Celá vesnice. Prosí zvíře. Jako nějaká velkolepá slavnost. Nepomůžou luky, oheň, křik. Nic nepomůže. Masivním rohem ničí chatrče.

„Začneme aplikací genové terapie,“ vysvětlil jí doktor Renner. „Pomocí CRISPR/Cas9 technologie vložíme geny nosorožce do tvé DNA. Na buněčné úrovni tak umožníme začátek tvé transformace.“

Brutální přeměna. Série genových terapií. Reakce. Z kůže jakási rohovina, masa svalů. Je šťastná. Jeho. Krásná. „Nosorožkyně.“ Něco mezi člověkem a snem. Člověkem a zvířetem.

„Protetické a kybernetické implantáty napodobují strukturu a funkce nosorožčích orgánů. Budeme instalovat umělý roh s neuronovými spojeními pro ovládání mysli,“ Vydávali se každou operací mnohem dál než myslitelně. Do neznáma. Johana a ten lékař. Dva akrobati, stvořitelé, modeláři. Ona. Pokusná hmota. Plastická. Tvárná. Jednou žena. Teď cokoliv. Rekonstrukce těla probíhala postupně, Johana podstoupila kožní transplantace, kde byla její lidská kůže nahrazena silnou a odolnou kůží nosorožce.

JSEM JOHANA, JSEM NOSOROŽEC, JSEM JEHO

Navštěvoval ji často. Domníval se, že až Johanu uvidí se měnit v to stvoření, takové, které obsedantně uctíval od období pubescence, bude nadšen. Úvodní exaltaci nahradily pocity plné zmatení. Děsilo ho to, jak moc ho musela milovat, aby k tomuhle vůbec svolila. Děsilo ho, že to skutečně udělala. Báł se, že s jejím tělem odejde i všechno, co miloval na jejím vnitřku.

Její nervový systém byl upraven pro zajištění kompatibility s novými orgány a tkáněmi.

„Použití nanotechnologie pro zavedení mikroskopických zařízení pomáhá při regeneraci tkání a monitorování tělesných funkcí. Žádoucí reakci tvého imunitního systému zajišťují mnou vyvinuté léky. Tvé tělo díky nim snad neodmítne nové tkáně a orgány.“

Dekorační pléd přes sebe. Polštář za zády. Absolvovala poslední ze série operací. Na lůžku měla strávit ještě týden. Vyčerpanost jejího těla hlasitě přehlušoval její optimismus.

„Adame,“ začala Johana s úsměvem, „nemůžu se dočkat, až odsud budu pryč. Zdá se mi, že jsem necítila čerstvý vzduch už roky. Těším se, až budu moci chodit venku.“

„Johano,“ odpověděl chladně, „teď zniš, jako kdyby sis vůbec neuvědomila, jak dalekosáhlé následky tvá proměna bude mít.“

„Co tím myslíš?“ zeptala se Johana. Náhle znejistila. „Jen se těším, že se vrátím k normálnímu životu. Budeme moc být spolu. Budeme se milovat. Budeš mě milovat.“

Adam se zhluboka nadechl. Rázem působil seriózně a akademicky: „Viš, že tohle se vůbec nepodobá rekonvalescenci zraněného člověka. Je nemožno abstrahovat (myšleno pominout, přehlížet) tvoji nově nabytou jinakost. Přitáhneš všechny pohledy. Nemůžeš si jen tak vyjít na procházku. Alespoň ne se mnou!“ Snažil se znít věcně a objektivně.

„Ale já to dělala kvůli tobě!“ vypadlo z Johany. Skelné oči. Rozechvělý hlas. „Já se ti snad nelíbím? Jsem to furt já. Jsem to já. Jsem to já. Johana. Normální Johana. S trochu jinou schránkou.“

JSEM NOSOROŽEC, JSEM JEHO. KDO JSEM?

„Normální? Co je na tobě normální? Já se tě o tohle neprosil. Lidé tě zpozorují, budou se ptát, bát, smát, křičet. Nemůžou nás dva vidět“ uvědomil si, že fantasmie zůstává fantasií a míšením s realitou ztrácí na lesku a dostává surový a ošklivý obrys.

Johana se na něj podívala s očima plnýma slz. „Myslíš, že si to neuvědomuji? Trestáš mě. Zas mě trestáš. Splnila jsem tvé přání a ty ses mi odvděčil takhle ošklivě. Už ani nevím, jestli jsem udělala správně. Ve vlastním těle si přijdu jako parazit a ty se ke mně chováš, jako bys ty byl ten ublížený.“

Adam jako přikován na místě. Bez moci. Bez pomoci. Bezradný mužiček, atrapa člověka. Věděl, že se to stalo kvůli němu. Proč se na ni vlastně zlobí? Johana se k němu přiblížila, její hlas byl jemnější, ale stále plný bolesti. „Musíme to teď společně překonat. Nesmíme teď stát proti sobě. Jsme v tom spolu. Dostaneme se z toho.“

Nosorožčí tělo. Šedé, hrubé. O masivních rozměrech. Obrovský roh. Stovky kilogramů. Uvnitř Johana. Neschopna promluvit. Jen nosorožec.

Dítě se rozpláče. Maminku na zemi. Udupanou. Kaluž krve. Objímá ji, libá, ručičkama bouchá do země.

Adam vzpomínal na Johanu, kterou dřív znal. V očích savanu, hvězdy nad horizontem. Poslední nosorožec zmizel ve stínu baobabu. Místní tancovali kolem ohně a rytmus udával její smích. Její smích bubnoval k tanci. Z Johany metamorfóza. Na tom večírku ji viděl poprvé a viděl už tehdy esenci prastarých příběhů a snů o nosorožcích. Milovat ji, se zdálo jako plout po divoké řece. Bez vesty a pádla. Nebezpečně. Drze. Bezděčně. Miloval Johanu a celou savanu, kterou v sobě skýtala. Jednou ji miloval. Bylo to dávno. Adam odešel v den jejich hádky. Nevrátil se. Nikdy se už nevrátil.

„Rehabilitace a adaptace jsou klíčové fáze po takto rozsáhlé operaci. Pacient podstupuje intenzivní fyzioterapii, aby se naučil používat nové orgány a svaly. Terapeuti pomáhají pacientovi adaptovat se na jeho novou identitu a tělesné schopnosti. Kontinuální monitoring je elementární složkou pooperační terapie.

Nevěděla kým je. Spala, jedla, spala, jedla. Uvnitř plakala. Plakala po Adamovi. Byla sama. Rok zůstala doma a nevidala se s nikým kromě lékaře, který ji denně přinášel potravu.

JSEM NĚCO, JSEM SAMA

Ten den čekala na doktora Rennera. Paralyzována strachem. Naprosto bezmocná. Vše se musí vrátit do normálu. Vráti se to do normálu. Vráti?

Dveře zavrzaly. Vešel. „Doktore! Tak ráda vás vidím. Musím s vámi mluvit.“ Renner přikývl na souhlas.

„To všechno... Nebylo to správné rozhodnutí. Prosím vás. Šlo by to všechno vrátit. Nic si nepřeju víc než být opět člověk.“

„Johano, vždyť víte, že nemohu. Dostat vás do takové podoby bylo samo o sobě vysoce rizikové. Proces re-operací by vás pravděpodobně usmrtil. Musel bych být šílenec, abych svolil.“

Johana plakala: „Říkáte, že není cesty zpět?! Pane doktore. Já už nemůžu. Přísahám. Nevydržím ani den. Já takhle dál nemůžu.“ Přišla si jako v kupoli s okysličením tak akorát, aby žila, ale ne dost, aby mohla volně dýchat.

Klec. Tělo. Nosorožec.

Jako by zase byla holčička. Zamrzlé tělo, v dětském pokoji. Třese se strachem. Cítila zatuchlinu, starý nábytek, cizí pot. Křičela by, ale rukou jí zacpal ústa. Zkoumal ji pohledem, vypadal jako vosa vteřiny před útokem. Zavřela oči, zadržela dech. Jeho ruce. Všude. Bezmocně čekala další dotek. Do těla ji vrážel hřebíky a ryl do ní své jméno. Jako by jí zase bylo osm. „Dědečku! Přestaň! Bolí to!“

Věděla, že existuje jen jedna cesta ven. Poslední cesta.

Nosorožec odejde. Otočí se ještě na děcko. Na zlomek vteřiny se oba pohledy spojí. Nezapomenou. Ani jeden.

Michaela Šídová

Pohádka o klikací myšičce

To ráno byl zaplavený lužní les poněkud neklidný. V holých větvích mu šuměl vítr, kořeny objímala řeka a o něco výš mezi patami kmenů rozkvétaly rostliny jarního aspektu, ale něco viselo ve vzduchu. Jen kdyby přišel na to, co to je –

Les se zavrtěl. Na tenké větvičce nad vodou ho něco šimralo. Visel tam myšák, zadními packami se přidržoval, díval se na svůj odraz na hladině a nakrucoval si vousy jako před zrcadlem. Po chvílce sám na sebe spokojeně vycenil zuby, uhladil si srst za ušima, a než bys řekl švec, vyběhl po větvičce zpátky až ke kmínku, hop skok a už byl na pevné zemi. Sebevědomě, avšak s notnou dávkou opatrnosti, aby si nepocuchal vizáž, se vydal podél řeky proti proudu do cizích krajín.

Myšák se totiž rozhodl najít si k sobě nějakou adekvátně vznešenou myšičku. A to samozřejmě není jen tak.

Les pobaveně zašuměl a rozhodl se, že bude myšákově putování zpozdí sledovat. Jeho samotného se to sice nijak nedotýkalo – les se rozrůstá neustále a obejde se to bez sladkého šeptání do ouška – ale měl zkrátka slabost pro romantické příběhy. Onehdy mu dojetím opadaly listy z několika stromů, když slepička tak obětavě obíhala všechna jeho zákoutí, aby od studánky vyprosila vodu pro svého kohoutka.

Zničehonic byl les vytržen ze svého rozjímání. Myšák se zastavil, vykukoval mezi listy medvědího česneku a obezřetně se díval na řeku. Nad vodou se totiž odněkud z nedaleka nesl strašlivý kravál.

Netrvalo dlouho a ze zákrtu vyplula loďka. Řídil ji vousatý troll, jehož soukmenovci tvořili i celou posádku. Část z nich bezuzdně povykovala a zbytek do toho z plných plic zpíval:

*Vysál jsem vysavačem vodu z rybníka
Hejno divokých kačen, pana vodníka
Vodního šneka Rudlu, kapra Řehoře
Pak nákou malou čudlu a dva úhoře*

A uprostřed toho všeho seděla jednomu trollovi na rameni klikací myšička, hrála všemi barvami jako diskokoule a klikala, až se jí ocásek s úesbéčkem mrskal na všechny strany. Klik, cvak, písk. *Klikyklikyklikyklikyklik.*

Myšák na ní visel očima a nemohl se toho pohledu nabažit. Uvědomil si, že pokud něco rychle neudělá, tak mu ta nadpozemská kráska brzy zmizí za dalším meandrem.

Dal si ještě chvilku na přípravu, zhluboka se nadechl a tanečním krokem dohopkal po spadlé kládě až do poloviny řeky. Napodobil smeknutí, uklonil se a začal zpívat právě včas, aby se k trollům připojil na refrén.

V hluku jejich hlasů ho sice nebylo slyšet, ale i tak si ho všimli.

„Hola hej, stůjme. Nazdar myšáku.“

„Nazdar,“ řekl myšák. Mrknul směrem k myšičce a najednou mu slova uvízla v krku. Ale to nevadilo, protože trollové umí udělat konverzaci úplně z čehokoliv.

„Znáte pohádku vo kohoutku a slepičce?“ nadhodil jeden, zatímco vousatý kormidelník přirážel ke břehu a ostatní vyskakovali na vlhkou lesní půdu. Les se zájmem naslouchal.

„Snad o kohoutkovi, ne?“ namítl myšák v domnění, že opraví trollovu barbarskou češtinu a před myšičkou se trochu vytáhne.

„Ba ne. Vo kohoutku,“ trval si na svém troll a spiklenecky se rozhlédl po všech okolo. Trollové s potměšilými výrazy ještě chvíli mlčeli, ale pak už to jeden z nich nevydržel.

„Myslíš tu,“ nadhodil, „jak z kohoutku přestala téct voda a slepička šla hledat instalatéra?“

Trollové se rozesmáli, přestože tu větu určitě neslyšeli poprvé, ale les nespojeně zašuměl. Vůbec se mu nepozdávalo, že na jeho území přijeli takoví vagabundi a bez pozdravu hned začali urážet jeho oblíbenou pohádku.

„Já znám jinou,“ přerušila trollí smích po chvilce klikací myšička a žertovným tónem pokračovala: „Slepička zmáčkla kohoutek a postřílela všechny otravné trolly, co jich v okolí bylo.“

Trollové to zřejmě považovali za velmi dobrý vtip, protože se rozveselili ještě víc. Několik z nich se rozběhlo po lužním lese, aby si přičichli ke květinám, ale většina si začala mezi ladoňkami kopat míčem, na kterém bylo velkými písmeny napsáno SLOVO.

Myšák zvěřil svou příležitost, přichomýtl se k myšičce, ještě jednou se uklonil a představil se. Myšička roztomile zablikala. Pak se zeptala, odkud přichází, a začali si zaujatě povídat. Dokonce tak zaujatě, že si ani pořádně nevšimli, jaký klid v lužním lese po chvilce nastal.

Trollové totiž brzy uviděli, že se kolem jejich myšičky děje něco zajímavého, a shlukli se za blízkými kmeny, odkud rádoby nenápadně pozorovali každý myši pohyb a poslouchali každé myši slovo.

„Tak se mi zdá,“ začal jeden z nich divadelním šepotem, „že nás naše myšička možná brzo vopustí.“

„A ty se divíš? Dyt' už je jaro,“ odpověděl mu další stejným způsobem.

„A ani nakonec nemusela sníst to otrávený jablko, jak navrhoval tady Venca,“ přisadil si další troll. „Někdo si ji našel i bez toho. Já sem vám povídal, že je krásně blikavá.“

Myšička si pomyslela, že jsou ti trollí strejčci úplně nemožní, ale zas tak moc se za ně nestyděla. Nenápadně pobídla myšáka do chůze a brzy oba dva trollům zmizeli mezi lístky medvědího česneku a stonky bledu-lí.

Když se ocitli z doslechu, myšák se opatrně začal na trolly vyptávat. Odkud jsou, proč přišli – ptal se na trolly, i když ho zajímala spíš samotná klikací myšička.

„Já vlastně tak úplně nevím,“ vykroutila se z otázek myšička. „Připojila jsem se k nim teprve nedávno.“

„Pohádka o kohoutku a slovní fotbal... co to má všechno znamenat?“ ptal se zmateně.

„Trollové trollí. Je to jejich přirozenost. Radši si z nich nic nedělej,“ řekla a nastavila mu tvář.

Myšák jí opatrně dal pusku a myšička blaženě klikla.

Ale jestli spolu měli myšátka a kolik z nich bylo bezdrátových, to už je jen a jen jejich věc.

Myšák.

Klikací myšička.

Obsah:

Poezie

Andrea Nečasová	8
Eliška Kalinová	12
Anna Filová	15
Jakub Cízler	17
Michaela Škubalová	20
Ema Lorencová	22
Alex Círek	24
Vojtěch Bartoš	27
Veronika Škubalová	30

Próza

Martina Sloupová	33
Klára Hájková	35
Emma Kadlecová	38
Karolína Hana Kováčová	45
Kristýna Janovská	52
David Seltenreich	58
Agáta Bártková	68
Katrin Unarová	75
Tomáš Johaník	81
Michaela Šídová	86

V edici „Příbram Hanuše Jelínka“ dosud vyšlo:

Hra na strach /1997/
Vánoce na blátě /1998/
Okamžiky /1999/
Vichřice na sídlišti /2000/
Viktoriánská rodinka /2001/
Zpěv pro hvězdy /2002/
Krokodýl v předsíni /2003/
Podzimní námořník /2004/
Pes se zavřenýma očima /2005/
Jezero uprostřed času /2006/
Můry v bodláčí /2007/
Bublišení /2008/
Oblékla se do moře /2009/
Tančila requiem /2010/
Na vedlejší koleji /2011/
My generation, baby /2012/
Cesta tam a zase zpátky /2013/
Tiché tóny /2014/
Nebevodi /2015/
Bláznivý zloděj nohou /2016/
Barvy jednoho života /2017/
Ze zakázaného ovoce je nejlepší marmeláda /2018/
Náležitý odpočinek času /2019/
Nic, jen voda /2020/
V zajetí vlastního mozku /2021/
Tragédie při kvílení jazzu /2022/
Tak jsem tady... /2023/
Když činčila tančí, děsně přitom jančí... /2024/
Tajemství staré knihovny /2025/

Příbramský rodák, básník, překladatel a diplomat **Hanuš Jelínek** spatřil světlo světa 3. září 1878 v budově dnešního hostince Sebastopol. Jelínek navštěvoval zdejší obecnou školu a reálné gymnázium, kde měl mj. za spolužáky Karla Tomana, Arne Dvořáka, Karla Sezimu či Lothara Suchého.

V roce 1896 složil maturitu a byl zapsán na studia na filozofickou fakultu v Praze, kde studoval němčinu, češtinu a francouzštinu. V zimních semestrech studoval jako stipendista na Sorbonně a Collège de France v Paříži. Tam se podrobně seznámil s francouzskou literaturou a hlavně poezií.

Po první světové válce se jako člen zahraniční komise Národního výboru zúčastnil v Paříži mírových jednání. Byl pověřen řízením ČTK ve Francii a díky svým zahraničním stykům pracoval i jako úředník ministerstva zahraničí.

Jeho manželkou byla dcera Aloise Jirásky, Božena, významná česká malířka. Do důchodu odešel v roce 1932 a věnoval se především své literární a překladatelské práci. V posledních letech života téměř oslepl a své memoáry „Zahučaly lesy“ musel diktovat.

Zemřel 27. dubna 1944 v Praze a byl pohřben na Vyšehradském hřbitově. Na Zdaboři máme ulici Hanuše Jelínka a na jeho rodném domě na Sevastopolském náměstí pamětní desku.

Hanuš Jelínek (vpravo) se svým tchánem Aloisem Jiráskem.

Knihovna Jana Drdy Příbram

Tajemství staré knihovny

**Almanach 29. ročníku literární soutěže
„Příbram Hanuše Jelínka“**

**Vydala: Knihovna Jana Drdy
(nám. TGM 156, Příbram I)**

Tel.: + 420 318 626 486; www.knihovnapribram.cz

Tisk: Mgr. Ivan Fojt.

Vydání první.

© Knihovna Jana Drdy, 2025

ISBN 978-80-86937-60-1